

СЛУЖБЕНЕ НОВИНЕ ТУЗЛАНСКОГ КАНТОНА

ГОДИНА 23 • ТУЗЛА, СРИЈЕДА, 22. ЈУНИ 2016. ГОДИНЕ • ИЗДАЊЕ НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ • БРОЈ 7

483

На основу члана 24. став 1. тачка ц) Устава Тузланског кантона („Службене новине Тузланско-подрињског кантона“, бр. 7/97 и 3/99 и „Службене новине Тузланског кантона“, бр. 13/99, 10/00, 14/02, 6/04 и 10/04) на приједлог Владе Тузланског кантона, Скупштина Тузланског кантона, на сједници одржаној 6.6.2016. године, д о н о с и

З А К О Н О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ

І ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет закона)

Овим законом уређују се систем, услови и начин обављања дјелатности високог образовања, финансирање, као и друга питања од значаја за обављање ове дјелатности на подручју Тузланског кантона (у даљем тексту: Кантон).

Члан 2.

(Основни појмови)

(1) У овом закону су у употреби појмови са следећим значењем:

а) Академско особље су лица која учествују у наставном процесу или су ангажована у научно-наставном, умјетничком или умјетничко-наставном раду на лиценцираној високошколској установи и која су изабрана у академска звања;

б) Акредитација је процес којим се на основу вањске ревизије и оцјене квалитета потврђује да је високошколска установа у свом раду испунила утврђене стандарде и критерије;

ц) Академија је организациона јединица универзитета која обавља наставну, умјетничку и истраживачку дјелатност у области једне или више сродних, односно међусобно повезаних умјетничких дисциплина и која обезбјеђује њихов развој;

д) Циклуси студија (циклуси) представљају нивое, односно грађане цјелине Болоњског високообразовног процеса идентифициране као први циклус - додипломски (baccalaureate), други циклус - магистарски студиј и трећи циклус - докторски студиј;

е) Диплома коју издаје високошколска акредитована или лиценцирана установа представља јавну исправу којом се доказује да је стечена квалификација резултат успјешно завршеног циклуса студија заснованог на

основном моделу утврђеном за јединствени европски простор високог образовања;

ф) Додатак дипломи (Diploma Supplement) је јавна исправа која се издаје и прилаже уз диплому акредитоване или лиценциране високошколске установе ради детаљнијег увида у ниво, природу, садржај, систем и правила студирања и постигнуте резултате током студија лица којем је диплома издата;

г) ЕЦТС (EUROPEAN CREDIT TRANSFER SYSTEM) је европски систем преноса студијских бодова - кредита. Студијски бодови - кредити се користе за дефинисање обима и захтјевности сваког предмета, а одређују се на бази оптималног радног оптерећења студента неопходног за савладавање сваког предмета појединачно;

х) Европски простор високог образовања је проklamовани циљ потписница Декларације европских министара високог образовања из Болоње (1999) који води стварању јединственог европског простора високог образовања, који омогућава повећану мобилност студената и академског особља, јача међународну конкурентност европског високог образовања, те води успостављању заједничког оквира и система узајамно разумљивих и упоредивих диплома;

и) Евалуација (оцјена) квалитета лиценциране високошколске установе представља поступак формалног оцјењивања и утврђивања достигнутог степена квалитета процеса и процедура који се одвијају на акредитираној и лиценцираној високошколској установи;

ј) Факултет је организациона јединица универзитета која обавља наставну и научно-наставну дјелатност у области једне или више сродних односно међусобно повезаних научних дисциплина и обезбјеђује њихов развој;

к) Институт је организациона јединица универзитета/факултета која обавља научно-истраживачку дјелатност у складу са законом и статутом универзитета;

л) Институт при факултету представља под-организациону јединицу која се оснива по истој процедури као и одсек, односно катедра, а чија се дјелатност, принципи и циљеви рада прецизније дефинишу оснивачким актом и статутом високошколске установе;

м) Катедра је основна наставна односно научно-наставна/умјетничко-наставна јединица одсека/факултета која покрива једну грану или сегмент унутар научног поља које се изучава на факултету/одсеку;

н) Лицензирање представља процес провјере испуњености Стандарда и норматива за оснивање и рад високошколске установе ради додјеле дозволе (лиценце) за обављање дјелатности високог образовања;

о) Наставни план и наставни програм (curriculum) је документ којим се успоставља профил компетентности академског особља, садржај и структура студијских програма и поступак провјере знања;

п) Одсјек је основна наставна односно научно-наставна/умјетничко-наставна јединица високошколске установе која може имати више катедри;

р) Представнички орган студената је орган који заступа и артикулише интересе студената те даје допринос остварењу научних, културних, академских и других друштвено корисних потреба студената, а на основу демократских принципа и у складу са законом;

с) Стандарди и нормативи за обављање дјелатности високог образовања представљају документ којег, на приједлог Министарства образовања, науке, културе и спорта Тузланског кантона (у даљем тексту: Министарство), усваја Влада Тузланског кантона (у даљем тексту: Влада Кантона), а којим се утврђују укупни критерији чије испуњавање представља неопходан услов за обављање дјелатности високог образовања на акредитованој и лиценцираној високошколској установи;

т) Студент је лице уписано на лиценцирану високошколску установу, које студиј похађа редовно, ванредно, учењем на даљину или комбиновањем ова три модела студирања на начин утврђен статутом високошколске установе;

у) Редован студент је студент који се финансира из буџета Тузланског кантона или се самостално финансира, а чији се статус стиче уписом на редован студиј;

в) Ванредан студент је студент који се самостално финансира, а чији се статус стиче уписом на ванредни студиј;

з) Мобилност студента је остваривање дијела студентског програма (семестра, академске године) на другој високошколској установи;

аа) Студиј (студирање) је процес дефинисан наставним планом и програмом у којем студент похађа утврђени наставни, научно-наставни или умјетничко-наставни програм који организује и проводи лиценцирана високошколска установа, а након чијег успјешног завршетка студент стиче право на академску титулу односно одређено звање;

бб) Студиј на даљину је формализован систем едукације самофинансирајућих студената којим се коришћењем рачунарских технологија и интерактивних наставних материјала обезбеђује приступ наставним процесима, а што се прецизније уређује статутом високошколске установе;

цц) Студијски програм представља наставни план и програм који покрива једну или више научних области, а чија реализација кроз научно-наставни/умјетничко-наставни процес води до једног од три академска степена у складу са Боловском декларацијом;

дд) Универзитет је високошколска установа која се бави наставним, научним и научно-истраживачким радом, која нуди академске степене сва три циклуса, са циљевима који укључују унапређење знања, мисли и школства у Босни и Херцеговини, образовни, културни, друштвени и економски развој Босне и Херцеговине, промоцију демократског грађанског друштва и постизање највиших стандарда наставе и истраживачког рада и која реализује најмање пет различитих студијских програма из најмање три научне

области - природне науке, техничке науке, биомедицина и здравство, биотехничке науке, друштвене науке и хуманистичке науке, осим универзитета у области умјетности који се може основати ако нуди академске степене сва три циклуса;

ее) Висока школа је високошколска установа која је акредитована и лиценцирана за стицање диплома степена првог циклуса студија, са циљевима који укључују припрему и обуку појединаца за стручни, економски и културни развој Босне и Херцеговине и промоцију демократског грађанског друштва, те постизање високих стандарда наставе и учења, која реализује најмање један студијски програм из једне научне области и испуњава друге услове у складу са законом;

фф) Високошколска установа је установа која се бави дјелатношћу високог образовања у складу са законом;

гг) Високо образовање представља образовање које се реализује на високошколској установи након завршетка четворогодишњег средњошколског образовања, а које води до академске титуле односно стручног или научног звања, у складу са законом и другим прописима;

хх) Комисија матичара је комисија која се именује код оснивања високошколске установе са циљем да оснивачу достави извјештај о испуњености услова потребних за почетак рада и даљни рад високошколске установе која се оснива, са образложеним календаром активности за доношење оснивачког аката, роком за провјеру услова за почетак рада и даљи рад и са датумом почетка рада високошколске установе која се оснива;

ии) Под објављеном књигом у смислу овог закона, подразумијева се тематски цјеловит и компактан рецензиран научни, стручни или умјетнички садржај у штампаној или електронској форми који тематизује одређену област; никад прије није био публикован; је каталогизиран; је путем библиотеке, организационе јединице и високошколске установе доступан студентима и академској заједници;

јј) Оригинални стручни успјех као што је пројект, патент или оригинални метод, што се и очекује од универзитетског наставника који је провео шест година у звању ванредног професора, све након стицања звања ванредног професора, те менторство најмање по једног кандидата за степен другог и трећег циклуса студија;

кк) Под менторством за стицање вишег звања ванредног и редовног професора подразумијева се успјешно менторство у другом и трећем циклусу студија, односно менторство остварено у поступку стицања научног степена магистра наука или доктора наука по предболовском процесу;

(2) Терминологија коришћена у овом закону подразумијева оба рода.

Члан 3.

(Дјелатност високог образовања)

Високо образовање је дјелатност од посебног друштвеног интереса за Кантон, Босну и Херцеговину и дио је европског образовног, научног, односно умјетничког простора.

Члан 4.

(Основни циљеви високог образовања)

Основни циљеви високог образовања су:

а) установљавати, развијати, штитити и преносити знање и способности кроз наставу и научно-истраживачки рад и тиме доприносити развоју способности појединца и друштва;

б) пружити могућност грађанима да у складу с прописима уживају корист високог образовања цијели живот.

Члан 5.

(Стратегија развоја)

(1) Развој дјелатности високог образовања на подручју Кантона утврђује се Стратегијом развоја високог образовања, коју доноси Скупштина Тузланског кантона (у даљем тексту: Скупштина Кантона), на приједлог Владе Кантона.

(2) Стратегијом развоја високог образовања утврђују се стратешки интереси и потребе Кантона у области високог образовања, мјере за обезбјеђење развоја и унапређења квалитета високог образовања, финансирање као и друга питања од значаја за развој високошколске дјелатности на подручју Кантона.

Члан 6.

(Принципи високог образовања)

Дјелатност високог образовања се заснива на:

а) академским слободама, академској самоуправи и аутономији високошколске установе;

б) јединству наставе и научно-истраживачког, односно умјетничког рада;

ц) отворености високошколске установе према јавности, грађанима и локалној заједници;

д) уважавању европских хуманистичких и демократских вриједности те усклађивање с европским системом високог образовања;

е) поштивању људских права и грађанских слобода, укључујући забрану свих облика дискриминације;

ф) интеракцији са друштвеном заједницом и обавези високошколске установе да развија друштвену одговорност студената и других чланова академске заједнице;

г) учешћу студената у управљању и одлучивању, посебно у вези са питањима која су од значаја за квалитет наставе;

х) обезбјеђивању квалитета и ефикасности студирања;

и) концепту цјеложивотног образовања;

ј) етичност и одговорност наставника и студента;

к) укљученост у међународни систем високог образовања, а посебно у европски систем високог образовања.

Члан 7.

(Академске слободе)

(1) Академске слободе јесу:

а) слобода високошколских установа у наставном и научно-истраживачком раду и умјетничком стваралаштву у оквиру својих лиценци, без мијешања органа јавне власти, укључујући слободу објављивања и јавног представљања научних резултата и умјетничких достигнућа;

б) слобода међусобне сарадње и удруживања, у складу са важећим прописима.

(2) Академска слобода на високошколској установи је слобода сваког наставника, сарадника и студента да обавља своју академску активност у складу са уставом и законом.

Члан 8.

(Аутономија)

(1) Високошколске установе имају право у складу са овим и другим законом:

а) изабрати своје управне и руководне органе и одредити им мандат;

б) уредити своју унутрашњу организацију властитим правилима у складу са овим и другим законима и другим прописима;

ц) изабрати наставно и друго особље;

д) одлучити о критеријима за упис и пријем студената као и одредити наставне методе и провере знања студената;

е) самостално развијати и примјењивати наставне планове и наставне програме и научно-истраживачке пројекте;

ф) у складу са расположивим средствима и стандардима изабрати предмете који ће се предавати;

г) на универзитетима додјелјивати научно-наставна и сарадничка звања;

х) самостално уредити рад високошколске установе;

и) запошљавати особље уз предходну сагласност Владе Кантона на јавној високошколској установи;

ј) одлучивати о прихватању пројеката и међународној сарадњи.

(2) Академска аутономија и академске слободе укључују и одговорност академске заједнице према друштвеној заједници у којој дјелује.

Члан 9.

(Неповредивост академског простора)

(1) Објекти високошколске установе су неповредиви.

(2) Без одобрења ректора универзитета, директора високе школе или лица које су они овластили, полиција и други органи за гоњење и спречавање кривичних дјела немају приступ универзитету или високој школи.

(3) Изузетно, с циљем спречавања кривичног дјела или заустављања извршења кривичног дјела могу се предузимати неопходне мјере, с тим да се о предузетим радњама одмах обавијести управа универзитета, односно високе школе.

Члан 10.

(Језик студија)

(1) Настава на високошколској установи изводи се на језицима који су у службеној употреби у Босни и Херцеговини.

(2) Високошколска установа може организовати и изводити студије, односно поједине дијелове студија, као и израду и одбрану дипломског и магистарског рада, те докторске дисертације на страном језику, у складу са статутом.

Члан 11.

(Право на високо образовање)

(1) На високошколској установи не може се ограничити приступ високом образовању лицима која су завршила четворогодишње средње образовање, директно или индиректно, према било којој стварној или претпостављеној основи супротној уставу, законима и међународном праву, као што су спол, раса, сексуална оријентација, физички или други недостатак, брачно стање, боја коже, језик, вјероисповијест, политичко или друго мишљење, национално, етничко или социјално поријекло, веза с неком националном заједницом, имовина, рођење или према неком другом статусу.

(2) Високошколска установа ће обезбиједити право на високо образовање страном држављанима и лицима без држављанства у складу са начелима у Европској зони високог образовања омогућавајући студиј под истим условима као и држављанима Босне и Херцеговине.

II УНИВЕРЗИТЕТ И ВИСОКА ШКОЛА КАО ВИСОКОШКОЛСКА УСТАНОВА

Члан 12.

(Универзитет и висока школа)

(1) Дјелатност високог образовања обављају универзитети и високе школе.

(2) Високошколска установа може организирати смјештај и исхрану студената у складу са законом и статутом високошколске установе.

Члан 13.

(Јавност рада)

(1) Рад високошколске установе је јаван.

(2) На високошколској установи није дозвољено политичко и страначко организовање.

Члан 14.

(Имовина високошколске установе)

(1) Високошколска установа стиче имовину, управља њоме и користи је у складу са законом.

(2) Непокретности и друга средства обезбијеђена од оснивача за оснивање и рад високошколске установе имовина су оснивача.

(3) О отуђењу или оптерећењу непокретности из става (2) овог члана одлучује оснивач, на приједлог високошколске установе.

(4) Имовина високошколске установе стечена поклоном и завјештањем је имовина високошколске установе која је ту имовину стекла.

(5) Имовина у власништву високошколске установе као и имовина обезбијеђена од стране оснивача се може користити само за обављање дјелатности високог образовања и научно-истраживачког рада и не смије бити на штету научно-наставном раду и угледу високошколске установе.

(6) Непокретна имовина високошколске установе, осим имовине из става (3) овог члана, не може се отуђивати или оптеретити, без претходно прибављене сагласности оснивача.

(7) Високошколска установа самостално управља фондицима, односно фондовима и задужбинама који су јој повјерени у складу са законом.

(8) Имовина високошколске установе не може бити искоришћена у циљу промјене статуса високошколске установе или узурпације права оснивача од стране других субјеката или саме високошколске установе.

(9) Имовинске интересе Кантона над имовином обезбијеђеном од оснивача у поступцима пред судом или другим надлежним органом заступа Кантонално правобранилаштво.

Члан 15.

(Примјена других закона)

На питања која нису уређена овим законом примјењује се Оквирни закон о високом образовању у Босни и Херцеговини, Закон о установама и други закони који уређују ову област.

III ОСНИВАЊЕ И ПРЕСТАНАК РАДА

Члан 16.

(Статус високошколске установе)

(1) Универзитет и висока школа оснивају се као установе.

(2) Високошколске установе могу бити јавне и приватне.

(3) Јавне високошколске установе обављају своју дјелатност као јавну службу.

(4) Високошколска установа има статус правног лица.

(5) Високошколска установа стиче статус правног лица уписом у судски регистар.

Члан 17.

(Оснивачи високошколске установе)

(1) Високошколску установу може основати домаће или страном правно или физичко лице.

(2) Високошколску установу могу основати два или више лица (суоснивача).

(3) Јавну високошколску установу може основати Скупштина Кантона, самостално или са другим оснивачем, на приједлог Владе Кантона.

(4) Ако високошколску установу оснива два или више оснивача, њихова међусобна права и обавезе и одговорности се уређују писменим уговором.

Члан 18.

(Високошколска установа са сједиштем изван Кантона)

(1) Високошколска установа са сједиштем изван Кантона или у другој држави може организирати студиј на подручју Кантона, уз претходну сагласност оснивача и Владе Кантона, која утврђује да ли постоји друштвена оправданост за организацију таквог студија.

(2) Друштвена оправданост из става (1) овог члана, подразумева постојање потребе и оправданости за организацијом таквог студија на подручју Кантона, а што може бити непостојање таквог студија на високошколским установама Кантона, потреба за одређеним кадровима и друго.

(3) На основу сагласности из става (1) овог члана, Влада Кантона на приједлог Министарства, утврђује да ли су испуњени услови из члана 24. овог закона.

(4) Влада Кантона даје претходну сагласност на одлуку о упису студената у прву годину додипломског студија на високошколској установи из става (1) овог члана.

Члан 19.

(Елаборат о оснивању високошколске установе)

(1) Влада Кантона прије покретања поступка за оснивање високошколске установе доноси одлуку о давању сагласности или одбијању захтјева о потреби оснивања нове високошколске установе.

(2) Након добијања сагласности из става (1) овог члана, оснивач високошколске установе, односно Влада Кантона за јавну установу формира експертску комисију која ће припремити елаборат о оправданости оснивања високошколске установе.

(3) Чланови експертске комисије су универзитетски наставници из научне и стручне области за коју се оснива високошколска установа.

(4) Елаборат из става (2) овог члана садржи доказе о оправданости оснивања високошколске установе и доказе да су испуњени прописани услови за оснивање и рад високошколске установе, циљеве, дужину трајања студија, наставни план и програм, академске титуле, научна и стручна звања која се стичу по завршетку студија, опште и посебне услове утврђене стандардима и нормативима, потребна финансијска средства и начин њиховог обезбјеђења.

Члан 20.

(Комисија матичара)

(1) Влада Кантона прије доношења акта о оснивању високошколске установе усваја елаборат.

(2) Прије усвајања елабората из става (1) овог члана од стране Владе Кантона за јавну високошколску установу, о истом се позитивно треба изјаснити Скупштина Кантона.

(3) Оснивач високошколске установе, односно Влада Кантона, након усвајања елабората, именује комисију матичара и утврђује рок за подношење извјештаја.

(4) Комисија матичара:

а) доноси наставни план и наставне програме,

б) доноси општи акт о правилима студија,

ц) објављује конкурс и врши избор наставника и сарадника за уже научне, односно умјетничке области или за наставне предмете прве и друге године студија, од којих за једну трећину стручних и општих наставних предмета - наставнике у радном односу са најмање половином од пуног радног времена, у складу са одредбама овог закона,

д) предлаже број студената за упис у прву годину студија.

(5) Ближи пропис о саставу и раду комисије матичара доноси министар образовања, науке, културе и спорта Кантона (у даљем тексту: министар).

Члан 21.

(Акт о оснивању високошколске установе)

(1) Када оснивач високошколске установе, односно Влада Кантона за јавну високошколску установу, позитивно оцијени извјештај комисије матичара, оснивач, односно Скупштина Кантона за јавну високошколску установу, доноси акт о оснивању високошколске установе.

(2) Актом о оснивању високошколске установе утврђује се:

а) назив оснивача;

б) назив и сједиште високошколске установе;

ц) дјелатност високошколске установе;

д) износ и средства за оснивање и почетак рада и начин њиховог обезбјеђивања;

е) извори и начин обезбјеђивања средстава за рад високошколске установе;

ф) међусобна права и обавезе између оснивача и високошколске установе;

г) начин располагања вишком прихода над расходима и начин на који се покрива вишак расхода над приходима;

х) права, обавезе и одговорност високошколске установе у правном промету;

и) лице које ће до именовања органа руковођења представљати и заступати високошколску установу и његова овлашћења и одговорности;

ј) рок за доношење статута високошколске установе, именовање органа управљања и руковођења високошколске установе;

к) друга питања од значаја за рад високошколске установе.

Члан 22.

(Рјешење о испуњавању услова за почетак рада)

(1) Након усвајања елабората из члана 19. овог закона и достављања захтјева за доношење рјешења о испуњености услова за почетак рада и обављања дјелатности високог образовања, на приједлог Министарства Влада Кантона именује комисију која испитује испуњеност прописаних услова.

(2) Захтјев за доношење рјешења из става (1) овог члана подноси се најкасније шест мјесеци прије почетка академске године.

(3) Прије упућивања захтјева високошколске установе из става (1) овог члана према Влади Кантона Министарство провјерава уредност захтјева.

(4) Уколико Министарство утврди недостатке у захтјеву из става (3) овог члана одредиће накнадни рок који не може бити дужи од 30 дана за отклањање истих.

(5) Ако подносилац захтјева у року из става (4) овог члана не отклони утврђене недостатке Министарство обуставља даљи поступак.

(6) Комисија из става (1) овог члана броји пет чланова од којих су најмање три члана са списка домаћих и међународних стручњака за опјењивање и ревизију квалитета Агенције за развој високог образовања и обезбјеђења квалитета Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција) и најмање један члан испред Министарства.

(7) На основу оцјене комисије из става (1) овог члана, Влада Кантона доноси рјешење којим се утврђује да ли су испуњени услови за почетак рада и обављање дјелатности високог образовања и исто доставља Министарству на даље поступање.

(8) Рјешење из става (7) овог члана је управни акт против кога није допуштена жалба, али се може покренути управни спор.

(9) Поступак рада комисије из става (1) овог члана ближе се уређује прописом који доноси министар.

Члан 23.

(Дозвола за рад - Лиценца)

(1) Високошколска установа може почети са радом и обављати дјелатност по добијању дозволе за рад - лиценце (у даљем тексту: лиценца).

(2) Лиценцу издаје Министарство на захтјев високошколске установе.

(3) Уз захтјев из става (2) овог члана високошколска установа доставља оснивачки акт и доказе о испуњености услова за рад.

(4) Високошколска установа за чије оснивање и рад се не обезбјеђују средстава у буџету Кантона, доставља и банкарску гаранцију за настављање и завршетак студија за случај престанка рада високошколске установе из члана 34. овог закона или престанка извођења одређеног студијског програма у износу од 25% школарине коју су платили студенти уписани на лиценцирани студијски програм.

(5) Лиценцом се утврђују врста установе, студијски програми као и степени и дипломе које се могу додјељивати.

(6) Ближи пропис о критеријима и поступку лиценцирања високошколске установе доноси министар.

Члан 24.

(Стандарди и нормативи високог образовања)

(1) Високошколска установа у свом раду мора се придржавати Стандарда и норматива високог образовања (у даљем тексту: Стандарди).

(2) Стандарде на приједлог Министарства доноси Влада Кантона.

(3) Високошколска установа испуњава кадровске услове ако има у радном односу најмање једну половину од укупног броја наставника потребних за извођење наставе на обавезним наставним предметима за све циклусе које организује утврђеним наставним планом, осим на академији умјетности.

(4) Изузетно, за студиј медицинске групе наука, број ангажованих запосленика из здравствене институције у наставном процесу у високошколској установи улази у број наставника из става (2), а што

се регулише посебним уговором између високошколске установе и здравствене институције.

Члан 25.

(Периодично утврђивање услова за рад)

(1) Министарство најмање једанпут у пет година утврђује да ли високошколска установа испуњава услове прописане овим законом.

(2) Ако Министарство утврди да високошколска установа, односно организациона јединица високошколске установе, не испуњава услове одређене рок за отклањање утврђених недостатака, који не може бити мањи од једне године.

(3) У року из става (2) овог члана не може се вршити упис студената у прву годину студија у високошколској установи, односно организационој јединици, која не испуњава услове из овог закона.

(4) Уколико се у одређеном року недостаци не отклоне, високошколској установи или њеном организационом дијелу који не испуњавају услове из овог закона Министарство ће забранити обављање дјелатности и о томе обавијестити оснивача.

(5) Против рјешења из става (4) овог члана не може се изјавити жалба, али се може покренути управни спор пред надлежним судом.

(6) Правоснажно рјешење о трајној забрани рада Министарство доставља оснивачу, надлежном регистарском суду и Агенцији ради брисања високошколске установе из регистра.

Члан 26.

(Лиценцирање студијских програма)

(1) Лиценцирана високошколска установа може почети изводити студијски програм након што га лиценцира.

(2) Високошколска установа у поступку оснивања мора лиценцирати сваки студијски програм.

(3) Лиценцирање врши Министарство на захтјев високошколске установе.

(4) Оцјену испуњености критерија за лиценцирање студијских програма проводи Комисија од пет чланова коју именује Министарство на захтјев лиценциране високошколске установе, од којих су најмање три истакнути представници академске заједнице из одговарајуће научно-наставне, односно умјетничко-наставне области, из које су предложени студијски програми, и најмање један члан из Министарства.

(5) Лиценцирањем се провјерава академски садржај, релевантност исхода учења за тржиште рада, те капацитет лиценциране високошколске установе да проведе предложени студијски програм, у складу са Стандардима.

(6) На основу позитивног мишљења комисије Министарство издаје лиценцу за извођење студијског програма.

(7) Лиценца издата у текућој академској години вриједи за упис студената у следећој академској години.

(8) Лиценца се издаје на период од пет година.

(9) Прије увођења новог студијског програма проводи се исти поступак везано за лиценцирање истог као и приликом оснивања високошколске установе.

(10) Правилник о поступку лиценцирања студијских програма за сва три циклуса студија доноси министар.

Члан 27.

(Одузимање лиценце)

(1) Ако се на основу инспекцијског надзора утврди да је високошколска установа престала испуњавати

услове из лиценце и акредитације, а учени пропусти се не могу отклонити без озбиљних посљедица на квалитет студија, Министарство ће на основу мишљења и препорука Агенције рјешењем одузети лиценцу.

(2) Ако се учени недостаци могу отклонити, Министарство ће оставити рок не дужи од шест мјесеци у којем високошколска установа мора отклонити уочене недостатке.

(3) Рјешење из става (1) овог члана је управни акт против кога није допуштена жалба, али се може покренути управни спор.

Члан 28.

(Провођење акредитације и типови акредитације)

(1) Акредитација се проводи на нивоу установе (институционална акредитација) и на нивоу студијског програма (акредитација студијског програма).

(2) Правилник о поступку акредитације високошколских установа и студијских програма доноси министар.

Члан 29.

(Обавеза акредитације)

(1) Све високошколске установе у Кантону обавезне су поднијети захтјев за акредитацију високошколске установе.

(2) По добијању институционалне акредитације све високошколске установе обавезне су поднијети захтјев за акредитацију сваког студијског програма који изводе, а према плану који заједнички утврђују с Министарством и Агенцијом.

(3) Високошколска установа престаје уписивати студенте на студијске програме за које не добије акредитацију.

(4) Високошколска установа је дужна раније уписаним студентима на студијским програмима за које није добила акредитацију омогућити завршетак студија.

Члан 30.

(Поступак акредитације)

(1) Поступак акредитације започиње подношењем захтјева високошколске установе Министарству.

(2) Прије подношења захтјева за акредитацију високошколска установа је обавезна израдити самовалуацијски извјештај.

(3) Министарство просљеђује захтјев Агенцији која Министарству даје препоруку о исходу акредитације.

(4) На основу препоруке Агенције којом је утврђен исход акредитације Министарство доноси рјешење о акредитацији.

(5) Рјешење о акредитацији је коначан управни акт.

(6) Рјешење о акредитацији доставља се Агенцији која врши провјеру усклађености истог и уписује високошколску установу у Регистар акредитованих високошколских установа.

(7) Акредитација се издаје на рок од шест година, након чега се проводи поновна акредитација.

(8) Захтјев за поновну акредитацију подноси се најмање шест мјесеци прије истека акредитације.

Члан 31.

(Овлашћење акредитоване високошколске установе)

Једино акредитована високошколска установа је овлашћена додјелјивати академске титуле и звања те издавати дипломе.

Члан 32.**(Финансирање лиценцирања и акредитације)**

(1) Трошкове лиценцирања и акредитације снос подносилац захтјева за лиценцирање, односно акредитацију.

(2) Трошкове лиценцирања и акредитације подносилац захтјева уплаћује Министарству, те се од тих средстава врши исплата и подмирење трошкова.

(3) Висину трошкова лиценцирања и акредитације, као и висину накнаде за рад, те трошкова чланова комисије за лиценцирање и акредитацију прописује министар уз сагласност Владе Кантона.

Члан 33.**(Статусне промјене)**

(1) Високошколска установа може, у складу са законом, проширити дјелатност, као и вршити статусне промјене: спајање, припајање, подјелу и издвајање, о чему одлучује оснивач.

(2) Прије доношења одлуке из става (1) овог члана оснивач, односно Влада Кантона за јавну високошколску установу, усваја елаборат о оправданости статусне промјене.

(3) Елаборат из става (2) овог члана садржи податке из члана 19. став (4) овог закона.

(4) Приједлог елабората из става (3) овог члана оснивачу, односно Влади Кантона, подноси високошколска установа.

Члан 34.**(Престанак рада високошколске установе)**

(1) Високошколска установа престаје са радом:

а) ако више не постоји потреба за обављање дјелатности високошколске установе;

б) ако престану да постоје услови за обављање дјелатности високошколске установе;

ц) ако је високошколској установи изречена мјера забране обављања дјелатности, због тога што не испуњава услове у складу са законом, а у року одређеном у изречној мјери није испунила те услове;

д) ако се правоснажном одлуком суда утврди ништавост уписа у судски регистар;

е) ако је у немогућности да испуњава законом прописане обавезе, а актом о оснивању није утврђена одговорност оснивача за те обавезе;

ф) ако се припоји другој високошколској установи, споји са другом високошколском установом или подијели на двије или више високошколске установе;

г) ако се организује у привредно друштво;

х) у другим случајевима одређеним законом или актом о оснивању.

(2) Акт о престанку рада високошколске установе доноси оснивач.

(3) Актом о престанку рада високошколске установе утврђује се начин заштите права корисника услуга и друга питања од значаја за престанак рада високошколске установе, у складу са законом и статутом високошколске установе.

(4) У случају престанка са радом високошколске установе оснивач је дужан затеченим студентима омогућити завршетак започетих студија, по наставном плану и програму који је важио приликом уписа.

(5) Прије доношења акта о престанку рада јавне високошколске установе из разлога утврђених у тачкама а), б) и е) став (1) овог члана, Влада Кантона формира експертску комисију са задатком да припреми елаборат о оправданости престанка рада високошколске установе.

(6) Након доношења акта о престанку рада високошколске установе, Министарство је дужно брисати исту из Регистра.

(7) У случају престанка рада високошколске установе оснивач је обавезан да обезбиједи трајно чување јавних исправа, архива и друге документације у складу са законом.

IV ОБЕЗБЈЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТЕ**Члан 35.****(Облици и начела обезбјеђања квалитете)**

(1) Високошколска установа спроводи поступак самовредновања и оцјењивања квалитета својих студијских програма, наставе и услова рада.

(2) Самовредновање се спроводи на начин и по поступку прописаним статутом високошколске установе.

(3) Самовредновање се спроводи у интервалима од највише три године.

(4) Високошколска установа, односно организација јединица у њеном саставу, својим статутом, односно општим актом, дефинише органе и поступке везане за праћење, обезбјеђивање, унапређење и развој квалитета студијских програма, наставе и услова рада.

(5) У поступку провјере квалитета узима се у обзир и оцјена студената о студијским програмима.

Члан 36.**(Одговорност за квалитет образовања)**

Високошколске установе су одговорне за квалитету образовања које пружају.

V ЕВИДЕНЦИЈА, ЈАВНЕ ИСПРАВЕ И РЕГИСТАР**Члан 37.****(Матичне књиге и евиденције)**

(1) Високошколска установа води матичне књиге студената и лица која су стекла високу стручну спрему односно стручни назив, стручни, научни, односно умјетнички степен магистра и научни степен доктора наука, као и евиденције о испитима, о успјеху студената на крају академске године, о издатим дипломама и додацима дипломе као и друге евиденције утврђене статутом високошколске установе.

(2) Матичне књиге и евиденције о издатим дипломама и додацима дипломе чувају се трајно.

(3) Сви видови прикупљања, чувања, обраде и коришћења података спроводе се у складу са законом којим се уређује заштита личних података.

(4) Ближи пропис о начину вођења матичних књига и евиденција о издатим дипломама и додацима дипломе доноси министар.

(5) Статутом високошколске установе уредиће се начин вођења друге евиденције.

Члан 38.**(Јавне исправе на високошколској установи)**

(1) На основу службене евиденције, високошколска установа издаје јавне исправе.

(2) Јавне исправе из става (1) овог члана су: диплома о стеченом степену стручне спреме и звању, додатак дипломе о стеченом степену стручне спреме, диплома о стеченом научном/стручном степену магистра и диплома о научном степену доктора наука, додатак дипломе о научном/стручном степену магистра и научном степену доктора наука, индекс, исписница, увјерење о дипломирању, увјерење о положеним

испитима, увјерење о успјеху у току студија и увјерење о учешћу у појединим облицима стручног усавршавања и перманентног образовања, увјерење о стеченом стручном називу/научном/стручном степену магистра, научном степену доктора и друге исправе у складу са законом.

(3) Ближи пропис о садржају јавних исправа из става (2) овог члана доноси министар.

Члан 39.

(Издавање јавне исправе)

(1) Диплома и додатак дипломе издају се на једном од службених језика Босне и Херцеговине, с тим да високошколска установа на захтјев студента издаје диплому и додатак дипломе и на енглеском језику.

(2) Остале јавне исправе из члана 38. став (2) овог закона издају се на једном од службених језика Босне и Херцеговине, с тим да студент може захтијевати издавање јавне исправе и на страном језику, што се ближе уређује статутом високошколске установе.

(3) Уколико се студијски програм у цјелости или дјелимично реализује на неком од страних језика, диплома и додатак дипломи се издаје и на страном језику.

(4) На захтјев студента високошколска установа издаје јавну исправу о успјешно окончаном дијелу студијског програма, који садржи податке о нивоу, природи и садржају студија, као и постигнутим резултатима.

Члан 40.

(Ништавост јавних исправа)

(1) Диплому и додатак дипломе Министарство оглашава ништавим ако су издати од неовлашћене установе или постоји други законом утврђени разлог ништавости.

(2) Високошколска установа оглашава ништавом диплому или додатак дипломе првог циклуса студија ако је потписана од неовлашћеног лица или има лац дипломе није испунио све испитне обавезе на начин утврђен законом и студијским програмом.

(3) Високошколска установа оглашава ништавом диплому о стеченом научном/стручном звању магистра, ако утврди да завршни рад није резултат самосталног рада кандидата.

(4) Високошколска установа оглашава ништавом диплому о стеченом научном звању доктора наука, ако утврди да докторска дисертација кандидата није оригиналан научни, односно умјетнички резултат или/и да није резултат самосталног рада.

(5) Јавне исправе из члана 38. овог закона, издате од стране високошколске установе која обавља дјелатност високог образовања на подручју Кантона, а нема дозволу за рад на подручју Кантона издату у складу са овим законом, су ништаве.

(6) Акт из става (1) овог члана је коначни управни акт против кога није допуштена жалба, али се може покренути управни спор.

(7) Ближи пропис о поступку оглашавања ништавим јавних исправа из ставова (2), (3) и (4) овог члана доноси министар.

Члан 41.

(Издавање нових јавних исправа у случају проглашења јавне исправе неважећом)

(1) У случају губитка, оштећења, крађе или постојања друге грешке на јавној исправи из члана 38. овог закона високошколска установа на захтјев имаоца исправе издаје нову јавну исправу након проглашења

оригинала јавне исправе неважећом у „Службеним новинама Тузланског кантона“ на основу евиденције коју води.

(2) Нова јавна исправа из става (1) овог члана има значај оригиналне јавне исправе.

(3) На јавној исправи из става (1) овог члана ставља се назнака да се ради о новој јавној исправи која је издата након проглашења оригинала јавне исправе неважећом.

Члан 42.

(Регистар високошколских установа)

(1) Министарство води регистар високошколских установа.

(2) Садржај и начин вођења регистра прописује министар.

(3) Регистар високошколских установа је јаван и обавезно се објављује на веб страници Министарства.

VI СТАТУТ ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ

Члан 43.

(Статут високошколске установе)

(1) Статут високошколске установе је основни акт којим се уређују питања значајна за обављање дјелатности високошколске установе.

(2) Статут јавне високошколске установе доноси сенат уз претходно прибављено мишљење управног одбора и Министарства, те претходну сагласност Владе Кантона.

(3) Измјене и допуне статута врше се одлуком, на начин и у поступку предвиђеном за његово доношење.

(4) На усклађеност статута високошколских установа са одредбама овог закона мишљење даје Министарство.

Члан 44.

(Садржај статута високошколске установе)

(1) Статут високошколске установе садржи одредбе којима се регулишу следећа питања:

- а) организација високошколске установе;
- б) заступање и представљање високошколске установе;
- в) правила за избор чланова управног одбора које именује сенат, те одредбе о њиховом именовању и разрјешењу;
- д) начин организовања и извођење студија;
- е) правила студирања и права студената;
- ф) избор у научно-наставна/умјетничко-наставна и сарадничка звања;
- г) начин препознавања Европског кредитног трансфер система (у даљем тексту: ЕЦТС);
- х) критерији за додјелу академских титула;
- и) обавезе високошколске установе према оснивачу;
- ј) овлашћења високошколске установе у правном промету;
- к) организација и надлежности организационих јединица;
- л) статусне промјене и образовање нових организационих јединица и студијских одсека;
- м) остваривање прихода, управљање средствима и имовином;
- н) академска, финансијска и друга овлашћења организационих јединица у правном промету;
- о) организација научно-истраживачког и умјетничког рада;
- п) критерије за провођење процеса интерне евалуације студијских/наставних програма и рада

академског особља те примјена резултата проведене евалуације;

- р) број чланова сената и начин њиховог бирања;
- с) облик и ниво учешћа студената у раду установе;
- т) начин изјашњавања и доношења одлука по појединим питањима, као и прецизирање одлука које се могу доносити тајним гласањем;
- у) одговорност академског особља и студената према друштвеној заједници и
- в) друга питања у складу са законом и оснивачким актом.

(2) Након доношења статута, високошколска установа је обавезна исти објавити на својој веб страници.

VII ОРГАНИ ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ

Члан 45.

(Органи високошколске установе)

(1) Органи универзитета су: управни одбор, сенат и ректор.

(2) Органи високе школе као високошколске установе су: управни одбор, сенат и директор.

(3) Високошколска установа може имати и друге органе што се ближе уређује оснивачким актом или статутом.

Члан 46.

(Управни одбор)

Орган управљања високошколском установом је управни одбор.

Члан 47.

(Састав, број, мандат и изузеће чланова управног одбора)

(1) Управни одбор високошколске установе има између седам и 11 чланова, од којих најмање једну трећину чланова управног одбора високошколске установе именује оснивач, а остале именује сенат у складу са оснивачким актом и статутом, у јавној и транспарентној процедури јавног конкурса, а чине га представници из реда академског особља и оснивача.

(2) Управни одбор јавне високошколске установе има девет чланова и то пет из реда оснивача које именује Влада Кантона и четири које именује сенат од којих је један члан из реда студената минимално са друге године првог циклуса студија којег предлаже студентски преставањички орган након проведене јавне процедуре.

(3) Предсједник управног одбора јавне високошколске установе именује се из реда оснивача.

(4) Мандат управног одбора је четири године.

(5) Ректор, проректор, директор за економске послове, руководиоца организационе јединице јавног универзитета и чланови сената јавне високошколске установе не могу бити чланови управног одбора те високошколске установе.

(6) Услови, критерији и поступак именовања чланова управног одбора високошколске установе које именује сенат ближе се уређују статутом високошколске установе.

(7) Именовање чланова управног одбора јавне високошколске установе које именује Влада Кантона врши се у складу са Законом о министарским, владиним и другим именовањима.

(8) Сенат јавне високошколске установе именује и разрјешава чланове управног одбора из реда академског особља у јавној и транспарентној процедури јавног

конкурса. Сенат именује члана управног одбора из реда студената на приједлог студентског преставањичког органа.

Члан 48.

(Накнада за рад чланова управног одбора)

Предсједнику и члановима управног одбора јавне високошколске установе припада накнада за рад у управном одбору за сједницу којој присуствује у висини коју утврђује Влада Кантона.

Члан 49.

(Пријевремено разрјешење члана управног одбора)

Сенат високошколске установе, а Влада Кантона за јавну високошколску установу, могу разријешити предсједника и члана управног одбора којег су именovali и прије времена на које је именован:

а) ако се утврди да је одговоран за неуспјешан или незаконит рад високошколске установе;

б) ако се утврди да има личне или друге интересе који су у супротности са интересима високошколске установе (сукоб интереса);

ц) ако својим радом повриједи углед дужности коју обавља;

д) на његов лични захтјев;

е) ако не испуњава дужност члана управног одбора или не присуствује сједницама у периоду утврђеном статутом и

ф) у другим случајевима утврђеним законом, другим прописом, оснивачким актом и статутом.

Члан 50.

(Надлежности управног одбора)

Управни одбор обавља послове утврђене законом, актом о оснивању и статутом високошколске установе, а нарочито:

а) даје претходну сагласност за именовање и разрјешење ректора јавног универзитета;

б) даје мишљење о статуту високошколске установе и доноси опште акте у складу са законом и статутом високошколске установе;

ц) доноси одлуку о оснивању других правних лица и организационих јединица у складу са законом и статутом;

д) утврђује планове финансирања и развоја;

е) доноси годишњи програм рада високошколске установе на приједлог сената високошколске установе;

ф) доноси финансијски план и усваја годишњи обрачун;

г) усмјерава, контролише и опјењује рад ректора у домену финансијског пословања, као и рад директора за економске послове и других лица које именује;

х) рјешава питања односа са оснивачем;

и) одлучује о коришћењу средстава за рад у складу са статутом;

ј) одговара оснивачу за резултате рада високошколске установе;

к) одлучује о приговору запосленика на одлуке органа високошколске установе који су у првом степену одлучивали о правима, обавезама и одговорностима запосленика из радног односа;

л) најмање једанпут годишње подноси оснивачу извјештај о пословању високошколске установе;

м) рјешава по приговору на одлуку о пријему у радни однос ненаставног особља као и изабраних асистената који први пут заснивају радни однос на високошколској установи;

н) доноси правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста и правилник о

платама и другим накнадама запосленика, уз претходну сагласност Владе Кантона за јавне високошколске установе;

о) размагтра питања студентског стандарда;
п) даје смјернице за дефинисање уписне политике;
р) утврђује износ партиципације и школарине у трошковима у сва три циклуса студија, за јавну високошколску установу, уз претходну сагласност Владе Кантона;

с) именује директора студентског центра на период од четири године, директора за економске послове и генералног секретара на период од пет година, за јавне високошколске установе;

т) обавља и друге послове у складу са законом, оснивачким актом и статутом високошколске установе.

Члан 51.

(Ректор универзитета и директор високе школе као високошколске установе)

(1) Универзитетом руководи ректор, а високом школом директор високе школе, у складу са законом и статутом високошколске установе.

(2) За ректора универзитета може бити изабран наставник у научно-наставном звању редовног професора који је у сталном радном односу на универзитету на који се пријављује.

(3) За директора јавне високе школе као високошколске установе може бити изабрано лице које испуњава услове за наставника те школе.

(4) Ректор високошколске установе је по функцији и предсједавајући сената.

Члан 52.

(Избор, именовање и одговорност ректора јавног универзитета и директора високе школе као јавне високошколске установе)

(1) Ректора јавног универзитета/директора јавне високе школе бира и именује сенат тајним гласањем већином гласова од укупног броја присутних чланова.

(2) Након прибављене претходне сагласности управног одбора, сенат је дужан у року седам дана именovati ректора/директора.

(3) Уколико у року 10 дана од пријема захтјева управни одбор не да сагласност за именовање изабраног кандидата из става (1) овог члана, сенат поништава конкурс и истовремено расписује нови конкурс за избор и именовање ректора/директора.

(4) Уколико и након поновљене конкурсне процедуре не буде именован ректор/директор у складу са ставовима (1), (2) и (3) овог члана, управни одбор ће у року 15 дана именovati ректора/директора јавне високошколске установе са листе кандидата утврђене у поновљеном конкурсу.

(5) Мандат ректора јавног универзитета и директора јавне високе школе траје четири године и исто лице може бити поново изабрано још један мандат.

(6) Поступак избора и именовања ректора јавног универзитета и директора јавне високе школе врши се на основу јавног конкурса и мора обезбиједити поштовање принципа законитости, квалитета, отворености и транспарентности.

(7) Избор и именовање ректора јавног универзитета и директора јавне високе школе врши се на основу јавног конкурса који се објављује у најмање једном дневном листу и на веб страници високошколске установе најкасније шест мјесеци прије истека мандата ректора односно директора.

(8) Најкасније седам дана од доношење одлуке о именовању ректора/директора, предсједавајући

сенатом или други овлашћени члан сената је обавезан потписати рјешење о именовању и исто прослједити правној служби која ће благовремено посредством генералног секретара јавне високошколске установе доставити информацију о именовању пријављеним кандидатима на конкурс.

(9) Проректоре именује и разрјешава сенат на приједлог ректора.

(10) Ректор за позиције проректора може предложити више од једног кандидата.

(11) Уколико сенат не именује проректоре, ректор је обавезан у року 30 дана поново предложити именовање истих или других кандидата.

(12) Уколико и након поновљеног предлагања кандидата за проректора сенат не именује проректоре, исте именује ректор уз сагласност управног одбора.

(13) Мандат проректора, осим у изузетним околностима што се ближе уређује статутом високошколске установе, прати мандат ректора.

(14) Проректори могу присуствовати сједницама сената, без права одлучивања.

(15) Наставници који у току мандата стичу услове за пензију не могу бити изабрани за ректора јавног универзитета и директора јавне високе школе.

(16) Ректор јавног универзитета, односно директор јавне високе школе за свој рад у домену академских питања одговарају сенату, а у погледу осталих питања управном одбору.

(17) Ректор, односно директор једном годишње подноси сенату и управном одбору извјештај о свом раду.

Члан 53.

(Надлежности ректора универзитета и директора високе школе)

Ректор универзитета, односно директор високе школе обавља послове утврђене законом и статутом, а нарочито:

- а) заступа и представља високошколску установу;
- б) организује и руководи радом високошколске установе и одговоран је за законитост рада;
- ц) предлаже опште акте и доноси појединачне акте у складу са законом и статутом;
- д) предлаже управном одбору и сенату мјере за унапређење рада;
- е) предлаже управном одбору мјере за ефикасно и законито обављање дјелатности;
- ф) предлаже управном одбору, сенату и оснивачу основе планова рада и развоја високошколске установе;
- г) предлаже управном одбору унутрашњу организацију и систематизацију радних мјеста;
- х) проводи одлуке сената, управног одбора и других органа високошколске установе;
- и) одлучује о коришћењу средстава до износа утврђеног статутом;
- ј) одлучује о правима, обавезама и одговорностима запосленика из радног односа;
- к) предлаже кандидата за проректора и даје сагласност за именовање декана јавне високошколске установе;
- л) обавља и друге послове у складу са законом, оснивачким актом и статутом високошколске установе.

Члан 54.

(Директор за економске послове и генерални секретар јавне високошколске установе)

(1) Јавна високошколска установа има директора за економске послове којег именује управни одбор универзитета након проведене процедуре јавног конкурса.

(2) Директор за економске послове се именује на мандатни период од пет година и исто лице може бити поново изабрано још један мандат, под условом да кандидат за директора у току трајања мандата не стиче услове за пензију.

(3) Директор за економске послове може бити лице са завршеним VII степеном стручне спреме економског смјера, или најмање првим циклусом високог образовања према Болоњском систему студирања које се вреднује са 240 ЕЦТС бодова и радним искуством у струци у трајању од најмање пет година што се ближе уређује општим актом високошколске установе.

(4) Јавна високошколска установа има генералног секретара који се именује на мандатни период од пет година и исто лице може бити поново именовано за још један мандат.

(5) Генералног секретара јавне високошколске установе именује управни одбор универзитета на основу интерног огласа из реда дипломираних правника запослених на универзитету који испуњавају услове за именовање.

(6) Уколико се генерални секретер не именује из реда дипломираних правника запослених на универзитету у складу са ставом (5) овог члана, именуваће се по јавном конкурс.

(7) Уколико је именовање генералног секретара јавне високошколске установе извршено из реда дипломираних правника запослених на универзитету на основу интерног огласа, права и обавезе тог лица мирују током обављања дужности генералног секретара а исто се након мандата поново враћа на своје радно мјесто.

Члан 55.

(Опис послова директора за економске послове)

Опис послова и радних задатака директора за економске послове ближе се уређује општим актом високошколске установе.

Члан 56.

(Одговорност носилаца функције у органима високошколске установе и академског особља)

(1) Носиоци функција у органима високошколске установе и чланови академског особља имају наглашену друштвену одговорност.

(2) Општим актом високошколске установе прецизније се регулише поступак одговорности лица из става (1) овог члана, теже и лакше повреде обавеза, органи и поступак за утврђивање одговорности истих као и изрицање мјера.

(3) Поступак за утврђивање одговорности против лица из става (1) овог члана може бити покренут само за оне теже и лакше повреде обавеза које су прије него што су почињене биле утврђене општим актом високошколске установе и за које је била прописана одговорност.

(4) У случају када је против лица из става (1) овог члана потврђена оптужница за кривична дјела против уставног поретка, против човјечности и међународног права, тероризма, подмијивања и кривична дјела против службене и друге одговорне дужности, за која се према одредбама важећег закона може изрећи казна затвора у трајању од шест мјесеци и више, високошколска установа је обавезна донијети одлуку о суспензији тих лица из наставно-научног процеса и радног мјеста до окончања кривичног поступка.

(5) Високошколска установа може донијети одлуку о суспензији лица из става (1) овог члана ако се то лице налази у притвору јер је против њега покренута истрага због кривичних дјела наведених у ставу (4) овог члана.

(6) Лицима из ставова (4) и (5) овог члана којима је изречена правоснажна пресуда због почињеног једног или више кривичних дјела из става (4) овог члана високошколска установа је обавезна донијети рјешење о престанку радног односа и раскинути уговор о раду и у писаној форми обавијестити Министарство.

(7) Високошколска установа је обавезна донијети рјешење о престанку радног односа и раскинути уговор о раду члану академског особља који је предао документа или изјаве током поступка пријаве на конкурс за које се касније утврди да су лажни.

(8) Високошколска установа води евиденцију лица из ставова (4), (5) и (7) овог члана.

Члан 57.

(Престанак мандата и пријевремено разрјешење ректора јавног универзитета и директора јавне високе школе)

(1) Ректору јавног универзитета и директору јавне високе школе престаје мандат:

- а) на лични захтјев;
- б) истеком периода на који је изабран;
- ц) усвајањем оставке;
- д) пријевременим разрјешењем и
- е) избором на неку другу функцију неспојивом са функцијом ректора/директора.

(2) Сенат може донијети одлуку о разрјешењу ректора/директора јавне високошколске установе и прије истека периода на који је именован, уз сагласност управног одбора:

- а) ако остварује лоше пословне резултате;
- б) ако буде правоснажно осуђен за кривично дјело;
- ц) ако не извршава задатке предвиђене законом и статутом или их извршава противно њима;
- д) ако прекорачи овлашћење и тиме нанесе штету високошколској установи у већем обиму;
- е) због одсутности или спријечености да у непрекидном периоду дужем од три мјесеца обавља дужности;
- ф) ако својим понашањем повриједи углед функције ректора/директора.

(3) Образложен приједлог за разрјешење ректора/директора високошколске установе, због једног или више разлога наведених у ставовима (1) и (2) овог члана, сенату може поднијети:

- а) оснивач високошколске установе, односно Влада Кантона за јавну високошколску установу;
- б) најмање једна половина чланова управног одбора и
- ц) најмање једна трећина чланова сената.

(4) Сједница сената се сазива најкасније 15 дана од дана пријема приједлога из става (3) овог члана и о томе се обавјештава оснивач, односно Министарство за јавну високошколску установу.

(5) О приједлогу за пријевремено разрјешење ректора/директора сенат одлучује тајним гласањем и за доношење одлуке о разрјешењу потребна је натполовична већина од укупног броја чланова сената.

(6) На истој сједници сената, након доношења одлуке о разрјешењу ректора/директора, доноси се одлука о именовању вршиоца дужности ректора/директора.

(7) Приједлог за вршиоца дужности ректора/директора може поднијети сваки члан сената из реда академског особља.

(8) Вршилац дужности ректора/директора именује се на период до шест мјесеци.

(9) Вршилац дужности ректора/директора мора испуњавати све услове за ректора/директора и именује се на начин као и ректор/директор без јавног конкурса.

(10) У случајевима доношења одлуке из ставова (5) и (6) овог члана сенат обавезно на истој сједници доноси и одлуку о расписивању конкурса за избор новог ректора/директора.

Члан 58.

(Обуставања општег и појединачног акта)

(1) Ректор универзитета, односно директор високе школе дужан је обуставити од извршења општи акт донесен у високошколској установи за којег сматра да није у сагласности са уставом или је у супротности са законом и другим прописима, као и извршавање појединачног акта којим се наноси штета високошколској установи или друштвеној заједници и о томе обавијестити Министарство.

(2) Ректор је дужан упозорити декана и остале руководиоце на универзитету на противзаконитост или противстатутарност њихових предложених/планираних или донесених одлука и о томе обавијестити сенат и научно-наставно, односно умјетничко-наставно вијеће организационе јединице.

Члан 59.

(Сенат високошколске установе)

(1) Сенат високошколске установе је највиши академски орган.

(2) Сенат јавне високошколске установе чине представници академског особља, студената и тржишта рада.

(3) Сенат јавног универзитета броји 33 члана, с тим да из академског особља не може бити више од 27 чланова.

(4) Пет чланова сената јавне високошколске установе су редовни студенти и то три студента минимално са друге године првог циклуса студија и по један са другог и трећег циклуса, које бира студентски представнички орган.

(5) Сенат успоставља органе по научним групацијама, што се ближе утврђује статутом.

(6) За члана сената јавне високошколске установе може бити изабран наставник у звању доцента, редовног и ванредног професора који је члан научно-наставног или умјетничко-наставног вијећа и то по два представника факултета/академије које тајним гласањем бира научно-наставно/умјетничко-наставно вијеће.

(7) Мандат чланова сената јавне високошколске установе траје четири године и тече од дана конституисања сената.

(8) Ректор високошколске установе је по функцији предсједавајући сената.

(9) Члана сената јавне високошколске установе из реда тржишта рада на приједлог Привредне коморе Тузланског кантона именује управни одбор високошколске установе.

Члан 60.

(Надлежност сената јавне високошколске установе)

(1) Сенат јавне високошколске установе одлучује о свим академским питањима, посебно:

а) о питањима наставне, научне, умјетничке и стручне дјелатности високошколске установе;

б) доноси статут високошколске установе;

ц) доноси етички кодекс, којим се утврђују етичка начела у високом образовању, објављивању научних резултата, односу према интелектуалној својини, односима између наставника, сарадника и других запослених те студената;

д) доноси опште акте у домену академских питања у складу са законом и статутом високошколске установе;

е) доноси наставне планове и наставне програме те студијске програме за сва три циклуса студија;

ф) бира, именује и разрешава ректора, именује вршиоца дужности ректора и проректоре универзитета, односно директора високе школе, у складу са овим законом;

г) бира академско особље на приједлог научно-наставног/умјетничко-наставног вијећа, организационе јединице;

х) именује комисије у поступку стицања доктората наука;

и) додјељује почасно звање професор emeritus, те почасни доктор наука;

ј) подноси приједлог управном одбору за организовање, статусну промјену и престанак рада факултета и других организационих јединица универзитета;

к) одобрава развојне и организационе планове;

л) именује сталне или привремене органе, радне групе, комитете, групе за праћење квалитета рада и слично;

м) прописује одредбе којима се регулише рад органа која именује сенат;

н) утврђује број студената за упис на сва три циклуса студија уз претходну сагласност Владе Кантона;

о) бира предсједавајућег сената из реда академског особља на период трајања мандата сената;

п) обавља друге послове у складу са законом, оснивачким актом и статутом високошколске установе.

(2) Сенат одлучује о академским питањима на приједлог стручних органа организационих јединица као и других органа установе и представничког органа студената.

(3) Сенат може радити и одлучивати ако је сједници сената присутно више од половине од укупног броја чланова сената.

(4) Сенат одлучује већином гласова од укупног броја присутних чланова сената, уколико овим законом није другачије одређено.

(5) Ближе одредбе о начину рада сената уређују се статутом.

VIII ОРГАНИЗАЦИЈА УНИВЕРЗИТЕТА

Члан 61.

(Врсте организационих јединица)

(1) Универзитет може имати организационе јединице као што су факултети, академије, високе школе, институти и друге, које изводе наставни, научно-истраживачки и умјетнички рад у једном или више образовних и научних подручја.

(2) Ради комерцијализације резултата научно-истраживачког и умјетничког рада одређеног статутом, универзитет, као и његове организационе јединице, уз сагласност надлежног органа универзитета, могу основати организационе цјелине, у чијем раду могу учествовати и студенти (центри, пословно-технолошки парк, инжењерски бирои, радионице, умјетнички састави, галерије, ТВ станице, радио и друго).

(3) Организација, овлашћење и надлежност јединица универзитета као и других организационих јединица ближе се уређује оснивачким актом и статутом.

(4) Организационе јединице немају својство правног лица.

(5) Високошколска установа може актом о унутрашњој организацији формирати организационе јединице за обављања административних, економских, правних, техничких, помоћних и сличних послова које се не сматрају организационим јединицама из става (1) овог члана.

Члан 62.

(Статусне промјене организационих јединица)

(1) Оснивање, статусна промјена и престанак организационих јединица из члана 61. став (1) овог закона врши се на основу елабората.

(2) Елаборат из става (1) овог члана о оснивању и статусној промјени организационе јединице садржи податке из члана 19. став (4) овог закона.

(3) За јавни универзитет, елаборат подноси сенат, а усваја Влада Кантона.

(4) За остале универзитете сагласност на елаборат даје Влада Кантона.

(5) У случају позитивне оцјене елабората, одлуку о оснивању, статусној промјени и престанку организационе јединице високошколске установе доноси управни одбор.

Члан 63.

(Извођење научних, стручних и умјетничких студија)

(1) Факултет, висока школа и умјетничка академија као организациона јединица универзитета могу изводити универзитетске, научне, стручне, односно умјетничке студије у складу са законом.

(2) Научни институт у саставу универзитета може остваривати дио студијских програма из свих циклуса студија на универзитету, у складу са статутом, односно општим актом универзитета.

Члан 64.

(Увођење новог студија)

(1) Факултети, високе школе и умјетничка академија као организационе јединице универзитета могу се организовати на универзитету ради увођења новог студија у складу са стандардима и нормативима високог образовања.

(2) Уколико организациона јединица универзитета изводи студије из више образовних, научних или умјетничких подручја, могу се организовати студијски одсјеци за свако образовно, научно или умјетничко подручје.

(3) Студијски одсјек реализује један или више студијских програма из једне научне области.

(4) Студијске програме на јавној високошколској установи усваја сенат на приједлог научно-наставног вијећа факултета, уз претходно прибављено позитивно мишљење Министарства и предходну сагласност ректора.

(5) Измјена и допуна постојећег студијског програма не сматра се новим студијским програмом.

Члан 65.

(Овлашћења у правном промету)

(1) Организационе јединице јавног универзитета могу имати одређена овлашћења у правном промету као и посебан обрачун резултата пословања, у складу са оснивачким актом и статутом.

(2) Организационе јединице из става (1) овог члана могу иступати у правном промету под називом универзитета у чијем су саставу и својим називом, у складу са статутом.

(3) Статутом јавне високошколске установе утврђује се обим академских и финансијских овлашћења организационих јединица и преузимања одговорности унутар организационе јединице и то тако да се прецизно воде и одреде приходи и расходи свих организационих јединица, као и питања у вези са отварањем њиховог рачуна, начин њиховог наступа на тржишту, начин располагања средствима које организационе јединице остваре на тржишту, донацијама или на други начин изван буџетског финансирања.

Члан 66.

(Органи организационих јединица јавног универзитета)

Органи факултета, академије и високе школе као организационе јединице јавног универзитета су:

а) научно-наставно, односно умјетничко-наставно вијеће;

б) декан, те

ц) други стручни и савјетодавни органи чије се оснивање, састав и надлежност утврђује статутом.

Члан 67.

(Научно-наставно и умјетничко-наставно вијеће)

(1) Научно-наставно, односно умјетничко-наставно вијеће јавне високошколске установе је академски орган факултета/академије и чине га сви наставници и одређен број сарадника матичног факултета/академије који су у радном односу у високошколској установи са пуним радним временом, као и наставници нематичних научних области/предмета који су у радном односу у високошколској установи са пуним радним временом, а који остварују пуну норму на том факултету/академији у оба семестра и представници студената изабрани од стране студентског представничког органа.

(2) Изузетно од става (1) овог члана, члан научно-наставног вијећа је и одговорни наставник предмета, уколико у извођењу наставе на наставном предмету учествује више наставника који су у радном односу на јавној високошколској установи са дијелом радног времена.

(3) Научно-наставно, односно умјетничко-наставно вијеће јавног универзитета:

а) предлаже наставни план и наставни програм за организациону јединицу као дио интегралног наставног плана и програма високошколске установе или иницира и врши иновирање наставних планова и наставних програма за све циклусе студија и то најмање једном у року четири године студија;

б) доноси одлуке о академским, наставним, научним, умјетничким и стручним питањима на нивоу организационе јединице;

ц) именује комисије у поступку стицања научног, односно стручног степена магистра и именује менторе, утврђује приједлог комисије у поступку стицања научног звања доктора наука и предлаже ментора;

д) бира, именује и разрјешава декана факултета уз сагласност ректора;

е) бира, именује и разрјешава продекане на приједлог декана, тајним гласањем;

ф) одлучује о приговорима студената на одлуку декана о појединачним правима, обавезама и одговорностима;

г) предлаже наставне планове и наставне програме за све циклусе студија;

х) предлаже унутрашњу организацију и систематизацију радних мјеста за организациону јединицу имајући у виду функционалну интеграцију универзитета;

и) предлаже сенату програм научно-истраживачког и умјетничког рада и програм стручног усавршавања академског особља;

ј) именује комисију у поступку избора у академска звања;

к) утврђује приједлог броја студената за упис у прву годину за сва три циклуса студија и исти доставља сенату на даље поступање;

л) доноси одлуку о изборним предметима у оквиру наставног плана и наставног програма који ће се изводити у одређеној студијској години уз претходну сагласност сената и уз уважавање кадровских, просторних и финансијских могућности организационих јединица као и број студената;

м) утврђује приједлог плана реализације наставе прије почетка академске године;

н) анализира пролазност студената по испитним роковима у семестру и на крају академске године те утврђује мјере за побољшање пролазности студената;

о) анализира и оцјењује квалитете наставе у оквиру наставних програма, и утврђује приједлог мјера за унапређење наставе;

п) обавља и друге послове у складу са законом, статутом и другим општим актом универзитета.

(4) Наставници који су у радном односу на јавној високошколској установи са непуним радним временом, могу учествовати у раду научно-наставног односно умјетничко-наставног вијећа на начин утврђен статутом.

(5) Минималан број чланова научно-наставног и умјетничко-наставног вијећа као и број сарадника и студената из става (1) овог члана утврђује се статутом.

(6) На јавној високошколској установи, декан и продекани су чланови научно-наставног односно умјетничко-наставног вијећа по функцији.

(7) На факултетима/академији из става (6) овог члана који немају минималан број чланова научно-наставног односно умјетничко-наставног вијећа, број чланова се прописује статутом.

(8) Научно-наставно односно умјетничко-наставно вијеће може радити и одлучивати ако је сједници присутно више од половине од укупног броја чланова тог вијећа.

(9) Научно-наставно односно умјетничко-наставно вијеће одлучује већином гласова од укупног броја присутних чланова, уколико овим законом није другачије одређено.

Члан 68.

(Декан и продекан на јавној високошколској установи)

(1) На јавној високошколској установи декан руководи радом и представља и заступа факултет, академију или високу школу као организациону јединицу универзитета и има права и обавезе утврђене оснивачким актом и статутом.

(2) Декану у раду помажу продекани.

(3) Избор и именовање декана врши се на основу јавног конкурса који објављује научно-наставно односно умјетничко-наставно вијеће у дневном листу и на веб страници организационе јединице и универзитета најкасније шест мјесеци прије истека мандата декана на дужности.

(4) Декан се бира тајним гласањем из реда чланова академског особља у звању редовног или ванредног професора који је у радном односу у пуном радном времену на том факултету или академији, а именује га научно-наставно односно умјетничко-наставно вијеће, уз претходну сагласност ректора, у складу са овим законом, оснивачким актом и статутом.

(5) Након пријема сагласности ректора научно-наставно вијеће је дужно именовати декана у року седам дана.

(6) Уколико ректор у року 10 дана не да сагласност на избор из става (4) овог члана, научно-наставно односно умјетничко-наставно вијеће поништава конкурс и истовремено расписује нови конкурс за избор и именовање декана.

(7) Уколико и након поновљене конкурсне процедуре не буде именован декан у складу са ставовима (3), (4), (5) и (6) овог члана, сенат ће на приједлог ректора, у року 15 дана именовати декана јавне високошколске установе са листе кандидата утврђене у поновљеном конкурсном.

(8) За декана не може бити бирано лице које у мандатном периоду стиче услове за одлазак у пензију.

(9) Декан се именује на период од четири године са могућношћу још једног именовања.

(10) Продекане бира и разрјешава научно-наставно, односно умјетничко-наставно вијеће на приједлог декана.

(11) Декан за позиције продекана може предложити више од једног кандидата.

(12) Уколико научно-наставно вијеће не именује продекане, декан је дужан у року 30 дана поново предложити избор и именовање истих или других кандидата.

(13) Уколико и након поновљеног предлагања кандидата за продекане, научно-наставно односно умјетничко-наставно вијеће не именује продекане, исте именује декан уз сагласност управног одбора.

(14) Мандат продекана прати мандат декана.

(15) Број продекана, њихова права и обавезе утврђују се статутом.

(16) Поступак избора, именовања и разрјешења декана и продекана као и вршење функције декана/продекана у случају привремене спријечености декана/продекана да обавља своју дужност ближе се уређују статутом.

(17) Радни однос у пуном радном времену из става (4) овог члана прецизније се дефинише статутом високошколске установе.

Члан 69.

(Органи института и других организационих јединица)

(1) Институт као организациона јединица јавног универзитета има директора и стручно вијеће, а може имати и друге органе у складу са оснивачким актом и статутом високошколске установе.

(2) Друге организационе јединице јавног универзитета, као и њихове подорганизационе јединице, имају своје органе у складу са статутом.

(3) Поступак и начин избора директора института прецизније се уређује статутом високошколске установе.

IX ИЗБОР У НАУЧНО-НАСТАВНА ЗВАЊА

Члан 70.

(Научно-наставна и умјетничка звања)

(1) Универзитет додјелује научно-наставна и умјетничка звања, и то:

- а) редовни професор;
- б) ванредни професор;
- ц) доцент;
- д) лектор;
- е) виши асистент;
- ф) асистент.

(2) Висока школа као високошколска установа додјелује наставна и умјетничка звања, и то:

- а) професор високе школе;
- б) предавач високе школе;
- ц) асистент.

Члан 71.**(Период на који се бира академско особље)**

(1) Период на који се бира академско особље на универзитету је:

- а) асистент на период од четири године без могућности реизбора;
- б) виши асистент на период од пет година с могућношћу поновног избора ако постигне степен трећег циклуса;
- ц) лектор на период од пет година без могућности реизбора;
- д) доцент на период од пет година с могућношћу поновног избора;
- е) ванредни професор на период од шест година с могућношћу поновног избора;
- ф) редовни професор трајно.

(2) Редовни професор закључује уговор о раду на неодређено вријеме.

(3) Период на који се бира академско особље на високој школи као високошколској установи, је:

- а) асистент на период од четири године без могућности реизбора;
- б) предавач високе школе на период од пет година с могућношћу поновног избора;
- ц) професор високе школе трајно.

(4) У поступку реизбора узимају се у обзир и раније испуњени услови за исто научно-наставно звање.

(5) Ако није стекао услове за избор у више звање асистенту ће се, на његов захтјев, период на који је изабран продужити за двије године.

(6) Ако није стекао услове за избор у више звање вишем асистенту ће се, на његов захтјев, период на који је изабран продужити за пет година.

(7) Високошколска установа је дужна сачинити сваких пет година програм мјера за стварање услова за напредовање академског особља.

(8) На програм мјера из става (7) овог члана, за јавну високошколску установу, сагласност даје Влада Кантона, уз претходно прибављено мишљење Министарства финансија Тузланског кантона.

Члан 72.**(Начин избора академског особља)**

(1) Избор академског особља које заснива радни однос на високошколској установи врши се јавним конкурсом у поступку прописаном статутом високошколске установе и стандардима у датог струци.

(2) Конкурс из става (1) овог члана обавезно се расписује и објављује у најмање једном дневном листу и на веб страници високошколске установе.

(3) За припремање приједлога за избор у звање научно-наставно, односно умјетничко-наставно вијеће, именује комисију од три или пет чланова у истом или вишем звању од звања у које се кандидат бира, а уз претходно прибављену писану сагласност сваког предложеног члана комисије за ангажман у комисији.

(4) За припремање приједлога за избор у звање асистента, вишег асистента и лектора, научно-наставно, односно умјетничко-наставно вијеће именује комисију од три члана који могу бити у академском звању доцент, ванредни професор или редовни професор, а уз претходно прибављену писану сагласност сваког предложеног члана комисије за ангажман у комисији.

(5) Већина чланова комисије мора бити из исте, а остали чланови могу бити из сродне научне, односно умјетничке области за коју се кандидат бира.

(6) Избор у више звање и реизбор академског особља проводи се објављивањем интерног конкурса на начин утврђен статутом.

Члан 73.**(Извођење наставе без заснивања радног односа)**

(1) Високошколска установа може ангажовати лице у одговарајуће научно-наставно, умјетничко-наставно и сарадничко звање и без закључивања уговора о раду, а што се ближе уређује статутом.

(2) При ангажману лица из става (1) овог члана у обзир ће се узети услови прописани овим законом и статутом високошколске установе са циљем ангажовања кандидата са најбољим научним и стручним референцама.

(3) Јавна високошколска установа, без расписивања јавног конкурса, може ангажовати академско особље са друге високошколске установе за реализацију научно-наставног процеса без заснивања радног односа уз сагласност Министарства, ради:

а) замјене наставника, вишег асистента или асистента коме је престао радни однос на високошколској установи и то само док се у конкурсној процедури не изабере нови члан академског особља;

б) замјене наставника, вишег асистента или асистента који је привремено спријечен за рад, а најдуже до краја семестра.

(4) Високошколска установа, без расписивања јавног конкурса и без заснивања радног односа, може ангажовати истакнутог стручњака из праксе за извођење одређених садржаја наставног плана и наставног програма.

(5) Високошколска установа може позвати угледног иностраног наставника да у својству „гостујућег професора“ одређени период учествује у извођењу наставе.

(6) У извођењу вјежби у настави првог и другог циклуса могу учествовати студенти докторског студија у складу са статутом високошколске установе.

(7) Права и обавезе лица ангажованих у извођењу научно-наставног и умјетничко-наставног процеса на високошколској установи, у смислу претходних ставова овог члана, ближе се уређују уговором о ангажовању о извођењу наставе, на начин утврђен статутом и општим актом високошколске установе.

Члан 74.**(Права и обавезе по питању академских избора)**

(1) Наставник који је поново изабран у исто научно-наставно, односно умјетничко-наставно звање (реизбор) и сарадник којем је продужен изборни период или је у реизбору, а који испуни услове за избор у више звање, може покренути поступак за избор и бити изабран у више звање и прије истека рока из члана 71. овог закона, при чему се узимају у обзир и испуњени услови од посљедњег избора.

(2) Када члан академског особља након истека изборног периода не буде изабран у исто или више звање, високошколска установа може, прије отказивања уговора о раду, понудити члану академског особља закључивање новог уговора о раду на пословима за које се не тражи избор у академско звање ако за то постоји могућност и потреба.

(3) У случају да кандидат при избору у звање није могао испунити услов менторства за други, односно трећи циклус студија, уводи се еквиваленција односно супституција менторства.

(4) Члан академског особља у звању асистента ће бити изабран у звање вишег асистента и прије истека периода на који је биран уколико испуни услове за избор

у то звање, уколико је провео у настави најмање три године након избора у звање асистента и ако постоји потреба.

(5) Члан академског особља у звању вишег асистента ће бити изабран у звање доцента и прије истека периода на који је биран уколико испуни услове за избор у то звање и уколико је провео у настави најмање три године након избора у звање вишег асистента и ако постоји потреба.

(6) Приједлог за покретање поступка за избор у више звање, реизбор и продужење периода на који је изабран асистент, односно виши асистент, подноси сенату научно-наставно вијеће факултета или високе школе као организационе јединице, односно умјетничко-наставно вијеће академије, на захтјев наставника односно сарадника.

(7) Комисија за припремање приједлога за избор дужна је доставити приједлог у року 30 дана од именовања и исти доставити научно-наставном, односно умјетничко-наставном вијећу организационе јединице.

(8) На основу приједлога комисије из става (7) овог члана, научно-наставно, односно умјетничко-наставно вијеће утврђује приједлог за избор у даљем року од 15 дана и доставља га сенату високошколске установе.

(9) Сенат високошколске установе дужан је донијети одлуку о избору у року 30 дана од дана достављања приједлога.

(10) Кандидат за избор у научно-наставно и умјетничко-наставно звање незадовољан одлуком сената може поднијети захтјев за преиспитивање одлуке о избору.

(11) Захтјев за преиспитивање одлуке о избору се подноси сенату у року 15 дана од дана пријема одлуке.

(12) Одлука сената по захтјеву из става (11) овог члана је коначна.

Члан 75.

(Регистар публикација)

(1) Сенат високошколске установе сачињава регистар домаћих публикација научних радова и резултата умјетничког стваралаштва који су релевантни за избор у научно-наставна и умјетничко-наставна звања.

(2) Оцјену релевантности радова објављених у међународним публикацијама врши комисија за избор у научно-наставна и умјетничко-наставна звања.

(3) Радови објављени у домаћим публикацијама, које су дефинисане у регистру из става (1) овог члана, или међународним публикацијама из става (2) овог члана, односно међународним публикацијама које прате међународне базе података, сматраће се релевантним у поступку избора у академска звања.

(4) Високошколска установа статутом може прописати да академско особље афирмише, односно промовише високошколску установу приликом објаве својих радова из става (3) овог члана.

(5) Начин уписа у регистар домаћих публикација ближе се уређује актом везано за процедуре око избора и напредовања академског особља који доноси сенат.

(6) При оцјени валидности публикација водиће се рачуна о међународном угледу, референтности, рецензирању радова и другим релевантним показатељима.

(7) Регистар из става (1) овог члана високошколска установа је обавезна доставити Министарству у року 30 дана од дана његове успоставе.

(8) Измјене и допуне регистра из става (1) овог члана проводе се на начин и у поступку који важи за његову успоставу.

Члан 76.

(Публикације)

(1) Под публикацијом се подразумева објављена научна књига, научна монографија, универзитетски уџбеник или књига (роман, збирка приповједака и сл.).

(2) Домаће публикације писане на језицима народа Босне и Херцеговине морају задовољавати следеће услове:

а) да је публикација објављена у пуном обиму;

б) да је рецензирана од стране стручних лица за област на коју се публикација односи, што подразумева најмање два рецензента изабрана у научно-наставно звање на истој или сродној научној области;

ц) да је поступак каталогизације извршен по међународним и домаћим стандардима (ЦИП каталогизација).

(3) У поступку избора академског особља у научно-наставна звања узимају се у обзир само публикације из области избора.

Члан 77.

(Услови за избор у научно-наставна звања)

(1) Минимални услови за избор академског особља у научно-наставна звања на високошколској установи су:

а) редовни професор: проведен најмање један изборни период у звању ванредног професора, најмање двије објављене књиге, најмање осам научних радова објављених у признатим публикацијама, све након стицања звања ванредног професора, те успјешно менторство кандидата за степен другог и трећег циклуса;

б) ванредни професор: проведен најмање један изборни период у звању доцента, те намање пет научних радова објављених у признатим публикацијама, објављена књига и оригинални стручни успјех као што је пројект, патент или оригинални метод, све након избора у звање доцента те менторство кандидата за степен другог циклуса;

ц) доцент: научни степен доктора у датој научној области или подручју, најмање три научна рада објављена у признатим публикацијама, показане наставничке способности;

д) лектор: завршен степен другог циклуса (магистериј);

е) виши асистент: завршен степен другог циклуса студија (магистериј);

ф) асистент: одговарајући универзитетски степен са најмање 240 ЕЦТС бодова и најнижом просјечном оцјеном 8 или 3,5.

(2) Приликом избора у исто или више научно-наставно звање узимају се у обзир:

а) објављени радови;

б) књиге и резултати властитих истраживања у примјени;

ц) пројекти;

д) менторства, односно јавно представљени облици умјетничког стваралаштва.

(3) Услови за избор у академско звање који су наведени у ставу (2) овог члана узимају се у обзир само уколико су настали у времену од посљедњег избора у звање.

(4) Академско особље на истој високошколској установи не може истовремено посједовати избор у два или више различитих академских звања.

(5) У случају да кандидат при избору у звање ванредног, односно редовног професора, није могао испунити услов менторство кандидата за други,

односно трећи циклус студија из разлога што у два изборна периода у звању доцента, односно ванредног професора није био организован други, односно трећи циклус студија, уводи се еквиваленција односно супституција менторства са три додатна научна рада објављена у признатим публикацијама, у односу на минималне услове утврђене законом.

(6) Под показаном наставничком способношћу из става (1) тачка ц) овог члана подразумијева се искуство у наставном раду на високошколској установи.

(7) Уколико кандидат који прије избора у звање доцента нема искуство у наставном раду у високошколској установи може бити изабран у звање доцента, уколико поред осталих прописаних услова за избор у звање доцента одржи и приступно предавање из наставног предмета, односно уже научне/умјетничке области за коју је конкурисао.

(8) Приступно предавање из става (7) овог члана кандидат за избор у звање доцента је обавезан одржати пред комисијом из члана 72. овог закона и студентима из наставног предмета, односно уже научне/умјетничке области за коју је конкурисао.

(9) Комисија из става (8) овог члана оцјењује успјешност приступног предавања узимајући у обзир резултате евалуације предавања од стране студената.

(10) Високошколска установа дужна је, на јаван и транспарентан начин, огласити вријеме одржавања предавања из става (8) овог члана.

(11) Статутом високошколске установе ближе се уређују питања из овог члана.

Члан 78.

(Услови за избор у умјетничко-наставна звања)

Минимални услови за избор у умјетничко-наставна звања, у која се бира академско особље на студијским профилима на универзитету су:

а) редовни професор: завршен степен најмање првог циклуса, већи број јавно представљених облика умјетничког стваралаштва, који су значајно допринијели развоју културе и умјетности и допринос подизању нивоа наставног и умјетничког кадра;

б) ванредни професор: завршен степен најмање првог циклуса, већи број јавно представљених облика умјетничког стваралаштва, признања за успјешно дјеловање у одговарајућој области умјетности и показани резултати у наставном раду;

ц) доцент: завршен степен најмање првог циклуса, већи број јавно представљених облика умјетничког стваралаштва и резултати у наставном раду;

д) виши асистент: завршен степен другог циклуса, односно степен првог циклуса и јавно представљени облици умјетничког стваралаштва;

е) асистент: завршен степен првог циклуса, с најмање 240 ЕЦТС бодова и најнижом просјечном оцјеном 8 или 3,5.

Члан 79.

(Услови за избор у наставна звања на високој школи као високошколској установи)

(1) Минимални услови за избор у наставна звања на високој школи као високошколској установи су:

а) професор високе школе: завршен степен трећег циклуса и показана наставна способност;

б) предавач високе школе: завршен степен другог циклуса и показана наставна способност;

ц) асистент: завршен степен првог циклуса с најмањом просјечном оцјеном 8 или 3,5.

(2) На високој школи наставу могу изводити и лица која имају звање редовног професора, ванредног професора и доцента бира на универзитетима.

(3) Одредбе члана 77. ставови (5), (6), (7) и (8) примјењују се и код избора у наставна звања из става (1) тачака а) и б) овог члана.

Члан 80.

(Услови за избор у умјетничка звања на високој школи као високошколској установи)

(1) Минимални услови за избор у умјетничка звања на високој школи су:

а) професор високе школе: завршен степен првог циклуса, истакнути јавно представљени облици умјетничког стваралаштва и показана наставна способност;

б) предавач високе школе: завршен степен најмање првог циклуса, јавно представљени облици умјетничког стваралаштва и показана наставна способност;

ц) асистент: завршен степен првог циклуса с најмањом просјечном оцјеном 8 или 3,5.

(2) Кандидат који конкурише у јавну високошколску установу за избор у умјетничко-наставно и умјетничко звање, а није запосленик исте, прилаже доказ о јавно представљеним облицима умјетничког стваралаштва у којој се бира.

(3) На високој школи наставу на умјетничко-наставним предметима могу изводити и лица која имају избор на умјетничко-наставним предметима на универзитетима.

(4) Одредбе члана 77. ставови (5), (6), (7) и (8) примјењују се и код избора у наставна звања из става (1) тачке а) и б) овог члана.

(5) Садржај појмова: успјешно менторство, објављени научни рад, призната публикација, каталогизирана књига, универзитетски уџбеник, оригинални стручни усљех, пројекат, патент и оригинални метод, признање за успјешно дјеловање у одговарајућој области умјетности, показани резултати у наставном раду, значајан допринос у развоју културе и умјетности, ближе се уређују статутом високошколске установе.

Члан 81.

(Обавезе академског особља)

Академско особље дужно је редовно извршавати наставне и друге обавезе у складу са статутом високошколске установе те испуњавати обавезе у односу на научни, умјетнички и стручни рад који обављају, у складу са Стандардима.

Х РАДНИ ОДНОСИ

Члан 82.

(Заснивање радног односа у јавној високошколској установи)

(1) Радни однос у јавној високошколској установи заснива се путем јавног конкурса, односно јавног огласа, изузев у случају напредовања или реизбора.

(2) Академско особље закључује уговор о раду с високошколском установом на одређено вријеме и то на период за који је изабрано. Након истека тог периода високошколска установа је дужна закључити нови уговор о раду са сваким чланом академске заједнице који је изабран у исто или више академско звање.

(3) Ако је то за њега повољније, са лицем из става (2) овог члана, на његов захтјев, ће се закључити уговор о раду на неодређено вријеме, с тим да се такав уговор мора раскинути даном истека законом предвиђеног периода до којег је лице требало испунити услове за напредовање.

(4) Изузетно од одредби става (1) овог члана, радни однос може се засновати на одређено вријеме без расписивања конкурса/огласа у случајевима:

а) неопходне замјене изненадно одсутног академског особља до краја семестра, уз сагласност Министарства, без могућности поновног ангажовања;

б) запошљавања лица по јавном позиву Федералног завода за запошљавање, односно Кантоналне службе за запошљавање/учешће у програму финансирања запошљавања незапослених лица из којих се изузима пријем академског особља високошколске установе.

(5) Услови, критерији, поступак и друга питања заснивања радног односа уређују се општим актима високошколске установе.

Члан 83.

(Љекарски преглед)

(1) Сваки запосленик високошколске установе обавезан је обавити систематски љекарски преглед у овлашћеној здравственој установи на подручју Кантона и увјерење о љекарском прегледу доставити високошколској установи односно организационој јединици код које се налази његов персонални досије, и то сваке четири године.

(2) У високошколској установи не може се дозволити било какав ангажман у наставном процесу лицу за које се, одговарајућом медицинском процедуром, утврди да је: алкохоличар, зависник о наркотицима, као и лице које болује од заразне или душевне болести.

(3) Запосленик високошколске установе за којег се утврде здравствени проблеми из става (2) овог члана, одмах по утврђивању датих чињеница биће удаљен из процеса рада ради лијечења.

(4) Општим актом високошколске установе прецизније се уређује поступак према запосленику из става (3) овог члана и његов даљи радни статус.

(5) Средства за обављање љекарског прегледа из става (1) овог члана обезбјеђује високошколска установа.

(6) Ближи пропис о садржају појма заразних и душевних болести из става (2) овог члана доноси министар здравства Тузланског кантона.

Члан 84.

(Додатно радно ангажовање наставника)

(1) Уговори о раду са непуним радним временом или уговори о дјелу наставника са другим правним лицима изван матичне установе запослења могу се ограничити или условити ако се ради о уговорима чијим би закључењем наставник био у сукобу интереса са радом високошколске установе или би уговори могли негативно утицати на научно-наставни процес и испуњавање обавеза из уговора о раду.

(2) Одобрење на уговоре из става (1) овог члана даје сенат.

(3) Статутом високошколске установе прописују се услови, поступак и друга питања у вези са давањем претходног одобрења на уговоре из става (1) овог члана.

Члан 85.

(Реализација домаћих и међународних пројеката)

(1) Члан академског особља јавног универзитета ангажован у функцији руководиоца домаћих и међународних пројеката одговорно је лице за реализацију утврђених пројектних задатака, те своја овлашћења врши самостално, укључујући и овлашћење за потписивање аката потребних за извршавање пројектних задатака.

(2) Лице из става (1) овог члана на крају календарске године подноси годишњи извјештај директору за економске послове и управном одбору јавног универзитета из домена финансија, а сенату јавног универзитета из домена академских питања.

(3) Начин именовања лица из става (1) овог члана, његова права, обавезе и одговорности, те права, обавезе и одговорности осталих чланова академског особља ангажованог у оквиру домаћих и међународних пројеката ближе ће се уредити посебним правилником којег доноси управни одбор јавног универзитета на приједлог проректора за научно-истраживачки рад.

(4) Органи и службе јавног универзитета дужне су пружити сву неопходну подршку при реализацији пројеката из става (1) овог члана, у оквиру својих надлежности или на захтјев руководиоца пројеката, што ће се ближе уредити статутом јавног универзитета.

Члан 86.

(Слободна студијска година)

(1) Академско особље високошколске установе може, уз услове и поступак прописане статутом, користити плаћену слободну студијску годину (sabbatical) ради научног, умјетничког или стручног рада, с тим да се исто може користити највише два пута и то у звању асистента и вишег асистента први пута и наставничким звањима други пут.

(2) Високошколска установа је дужна у том раздобљу организовати континуирано обављање наставе те испуњавање других обавеза умјесто запосленика који користи слободну студијску годину.

(3) За вријеме плаћеног одсуства из овог члана запосленику припада накнада плате утврђена у складу са колективним уговором или другим актом.

Члан 87.

(Мировање радног односа)

Поред разлога утврђених законом, академском особљу у високошколској установи се може одобрити неплаћено одсуство у трајању до три студијске године за који период му мирују права и обавезе из радног односа, због похађања другог или трећег циклуса студија у иностранству, учешћа у реализацији научних пројеката у иностранству или из других разлога који се односе на научно-наставни или умјетнички рад, односно научно и/или стручно усавршавање академског особља, под условима утврђеним статутом или другим општим актом високошколске установе.

Члан 88.

(Мировање права за избор у научна звања)

Академском особљу које је на породичком одсуству и одсуству ради њега дјетета, боловању преко три мјесеца, и у другим случајевима утврђеним законом, рокови за избор у академска звања мирују и не урачунавају се у изборни период, уколико је то за њега повољније.

Члан 89.

(Права академског особља изабраног на јавну дужност)

(1) Академском особљу изабраном, односно именованом, на јавну дужност у органе Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, органе Кантона, града и општине права и обавезе из радног односа, на његов захтјев мирују, а најдуже један мандат, односно четири године од дана избора односно именовања.

(2) Академско особље које врши јавну дужност има се право вратити на радно мјесто на којем је радило прије одласка на јавну дужност или одговарајуће друго радно мјесто, у року 30 дана од дана престанка вршења јавне дужности, у складу са уговором који је закључило са високошколском установом.

Члан 90.

(Пензионисање академског особља)

(1) Академском особљу престаје радни однос на крају академске године у којој је остварио право на пензију.

(2) Изузетно од става (1) овог члана, академско особље који је испунило услове за пензију у складу са законом може остати у радном односу у високошколској установи до навршених 70 година живота, ако се на основу конкурса за попуну радног мјеста на којем је ангажован, који се обавезно расписује једном годишње, не изабере кандидат који испуњава услове за избор.

(3) Академско особље у звању редовног професора може остати у радном односу најдуже двије академске године након испуњавања услова за пензију без расписивања јавног конкурса, ако постоји потреба за истим.

(4) Академско особље из става (3) овог члана је о својој намјери да остане ангажовано у наставном процесу, обавезно писмено упознати руководиоца организационе јединице најкасније шест мјесеци прије навршених 65 година живота.

(5) Академско особље којем је престао радни однос због одласка у пензију, задржава звање које је имао у тренутку пензионисања.

Члан 91.

(Професор emeritus)

(1) На приједлог организационе јединице високошколска установа може пензионисаном редовном професору додијелити звање професор emeritus.

(2) Критерији и поступак избора професора emeritusa се утврђују статутом високошколске установе.

(3) Професор emeritus може бити ангажован без заснивања радног односа као ментор при изради докторских и магистарских радова, те за оцјену и одбрану истих, као члан комисије за избор академског особља, комисије за нострификацију и еквиваленцију иностраних високошколских диплома, као рецензет рукописа, за кординацију и рад у научно-истраживачким и умјетничким пројектима, те за одржавање дијела предавања унутар предмета у сва три циклуса студија уколико не постоје друга кадровска рјешења, с тим да не може водити предмет у цјелости, нити самостално обављати завршни испит.

Члан 92.

(Почасни докторат)

(1) Универзитет може додијелити почасни докторат (honoris causa) истакнутим научним и јавним лицима из земље и иностранства за изузетан допринос у појединим подручјима научног, научно-наставног, културног и умјетничког стваралаштва, као и за изузетне доприносе у духовном и материјалном развоју и дјеловању на промоцији мира, толеранције и хуманости.

(2) Поступак дојеле и одузимања почасног доктората утврђује се статутом високошколске установе.

Члан 93.

(Одлучивање о правима и примјена прописа о раду)

(1) О појединачним правима и обавезама из радног односа запосленика универзитета одлучује ректор, а о појединачним правима и обавезама из радног односа запосленика високе школе као високошколске установе одлучује директор.

(2) О појединачним правима и обавезама из радног односа ректора односно директора високе школе као високошколске установе одлучује управни одбор или лице које он овласти.

(3) У погледу права и обавеза из радног односа запосленика у високошколској установи примјењују се одредбе Закона о раду.

XI СТУДЕНТИ

Члан 94.

(Уписна политика)

Уписна политика је документ којим се дефинишу услови, процедуре и критерији за пријем студената свих студијских циклуса на високошколску установу.

Члан 95.

(Упис студената)

(1) На одобрене студијске програме могу се уписати кандидати под условима утврђеним законом и статутом високошколске установе.

(2) Статус студента стиче се уписом на одговарајући студијски програм високошколске установе.

(3) Пријем и упис у прву студијску годину врши се на основу коначних резултата јавног конкурса

(4) Право учешћа на јавном конкурсима имају држављани Босне и Херцеговине са завршеном четворогодишњом средњом школом.

(5) Право учешћа на јавном конкурсима имају и страни држављани са стеченим одговарајућим средњим образовањем, што ће се ближе уредити статутом високошколске установе.

(6) Студенти остварују права и извршавају обавезе у току студија у складу са законом, статутом и другим општим актима високошколске установе.

(7) Студент се уписује у јавну високошколску установу у статусу лица које се финансира из буџета Кантона или студента који се сам финансира.

Члан 96.

(Обезбјеђење адекватних услова лицима са посебним потребама)

Оснивач и високошколска установа ће обезбједити адекватне услове за приступ студију, студирање и рад лица са посебним потребама што ће се ближе уредити статутом високошколске установе.

Члан 97.

(Утврђивање броја и структуре студената на јавној високошколској установи)

(1) Сенат јавне високошколске установе утврђује коначан број и структуру студената за упис на одобрене студијске програме у прву студијску годину за сва три циклуса студија уз претходну сагласност Владе Кантона.

(2) Право уписа на други циклус студија имају кандидати са завршеним одговарајућим првим циклусом студија, као и кандидати који су завршили студиј по предбољошким наставним плановима и програмима под условима утврђеним правилима студирања.

(3) У случајевима када је број кандидата који су положили пријемни испит, односно испунили формални услов за упис на јавну високошколску установу, већи од броја јавно финансираних мјеста на било којем студијском програму, кандидати се могу уписати на мјеста за која плаћају школарину, и то у складу са јединственом ранг-листом и до броја утврђеног у складу са ставом (1) овог члана.

(4) Јавна високошколска установа путем организационих јединица може, у складу са резултатима коначне ранг-листе и уз претходну сагласност Владе Кантона на приједлог Министарства, за студијске програме које организују, извршити пријем и упис већег броја кандидата који су испунили формални услов за упис од броја предвиђеног планом уписа и то у статусу самофинансирајућих или ванредних студената, уз услов да вијеће организационе јединице Министарству достави одлуку којом се потврђује да организациона јединица располаже просторним, кадровским и условима опремљености, који и након додатног уписа омогућавају реализацију наставног процеса у складу са овим законом и Стандардима.

Члан 98.

(Конкурс и садржај конкурса за упис студената на јавну високошколску установу)

(1) Конкурс за упис на студијске програме расписује јавна високошколска установа, у складу са законом, статутом и правилима студирања.

(2) Јавни конкурс за упис студената у прву студијску годину на јавну високошколску установу садржи:

а) број кандидата (домаћих и страних) који ће се финансирати из буџета Кантона;

б) број кандидата (домаћих и страних) који се сами финансирају;

ц) висину трошкова студија за студенте (домаће и стране) који се сами финансирају;

д) основе и мјерила за утврђивање редослиједа пријема кандидата за упис;

е) начин вредновања успјеха оствареног у току средњошколског образовања;

ф) начин провере знања и способности кандидата (пријемни испит) за одговарајући студиј који се врши тестом или другом писаном формом у овјереном дупликату, од чега једна копија остаје високошколској установи, а друга кандидату;

г) вријеме провере знања и способности кандидата за одговарајући студиј те вријеме објаве резултата извршених провера;

х) поуку о правном лијеку и поступак заштите права кандидата који су незадовољни резултатима пријемног испита;

и) рок у којем високошколска установа мора објавити коначну листу примљених кандидата;

ј) рокове за упис примљених кандидата.

(3) Елементе конкурса из тачака а) и б) става (2) овог члана утврђује Влада Кантона, а елементе из тачака ц), д), е), ф), г), х), и) и ј) високошколска установа.

(4) Елементе конкурса из става (2) тачка а) овог члана утврђује Влада Кантона на приједлог високошколске установе, у складу са планом уписа студената, просторним и кадровским условима и условима опремљености високошколске установе, а елементе конкурса из става (2) тачка д) овог члана, утврђује високошколска установа у складу са заједничким основама и мјерилима за утврђивање редослиједа пријема кандидата.

(5) Конкурс за упис студената у прву студијску годину објављује се у најмање једном дневном листу на

подручју Босне и Херцеговине.

(6) Конкурс за упис студената за упис у прву студијску годину објављује се на веб страници високошколске установе/организационе јединице, као и на огласним таблама високошколских установа.

(7) Конкурс за упис студената у прву студијску годину, обавезно садржи број студената у свим статусима и елементе из става (2) овог члана тачке д), е), ф), г), х), и) и ј) као и друге елементе утврђене статутом високошколске установе.

(8) Кандидат за упис на студиј првог циклуса јавне високошколске установе полаже пријемни испит или испит за проверу склоности и способности, у складу са статутом високошколске установе.

(9) Приликом уписа студената у прву годину првог циклуса студија у јавну високошколску установу у обзир се узимају и резултати са екстерне матуре коју је кандидат остварио током средњошколског образовања што ће се ближе уредити статутом високошколске установе.

(10) Критерији и поступак избора студената по расписаном конкурс за упис ближе се уређује општим актом високошколске установе.

Члан 99.

(Индекс)

(1) Лице које се упише на студијске програме стиче статус студента и високошколска установа му издаје индекс.

(2) Садржај индекса прописује министар.

(3) Облик индекса утврђује високошколска установа.

Члан 100.

(Уговор)

(1) Студенти који су примљени и уписани у високошколску установу ступају у уговорни однос са том установом.

(2) Високошколска установа и студент закључују уговор у писаној форми.

(3) Садржај уговора прописује министар.

Члан 101.

(Промена статуса студента у јавној високошколској установи)

(1) Редован студент који се финансира из буџета Кантона, који је у току академске године у оквиру уписаног студијског програма по положеним испитима стекао 60 ЕЦТС бодова, има право да се и у наредној години финансира из буџета Кантона.

(2) Редован студент који се финансира из буџета Кантона, који у току академске године пренесе бодове у смислу члана 102. став (3) овог закона, има право да се и у наредној години финансира из буџета Кантона.

(3) Редован студент уписан у прву годину у статусу студента који се сам финансира, и који у току академске године оствари 60 ЕЦТС бодова или оствари услов за упис у наредну годину, стиче статус студента који се финансира из буџета Кантона.

(4) Одлуку о висини партиципације за студенте који обнављају годину на јавној високошколској установи доноси управни одбор.

Члан 102.

(Пренос бодова)

(1) Остваривањем пролазне оцјене студент стиче одређени број ЕЦТС бодова у складу са студијским програмом.

(2) Студијским програмом може се условити одређење студента за одређени предмет претходно положеним испитима из једног или више предмета утврђених студијским програмом.

(3) Студент може пренијети у наредну годину студија, унутар трајања једног циклуса, највише 10 ЕЦТС бодова или највише два предмета независно колико заједно носе ЕЦТС бодова.

(4) Студенту који обнавља студијску годину, факултет/високошколска установа може, унутар једног циклуса у складу са својим капацитетима и организационим могућностима, дозволити похађање наставе и полагање наставних предмета из наредне студијске године под условом да укупно оптерећење студената по семестру не прелази 30 ЕЦТС бодова.

(5) Обавеза студента који обнавља студијску годину ближе се уређује статутом или другим општим актом високошколске установе.

(6) Начин реализације наставе за студенте који обнављају годину студија ближе се уређује статутом или другим општим актом високошколске установе.

Члан 103.

(Права и обавезе студента и студентски стандард)

(1) Студент има право и обавезу да студира по усвојеним и одобреним правилима студирања и наставном плану и наставном програму, те да буде испитиван и оцјењиван у складу са правилима која су транспарентна, правична и доступна сваком студенту.

(2) Права и обавезе из студентског стандарда су лична и непреносива.

(3) Студент има право на:

а) присуствовање свим облицима наставе, уз седмично оптерећење одређено на основу контакт часова дефинисаних ЕЦТС бодовима;

б) квалитетан наставни процес у складу са усвојеним и одобреним наставним планом и наставним програмом;

ц) благовремено и тачно информисање о свим питањима која се односе на студиј;

д) равноправност у погледу услова студија и третмана у високошколској установи као и на повластице које носи статус студента;

е) завршетак студија у краћем року, што се ближе уређује статутом или општим актом високошколске установе;

ф) различитост и заштиту од дискриминације;

г) право на здравствену заштиту у складу са законом;

х) коришћење библиотеке и других услуга које се пружају студентима на високошколској установи а у складу са актима високошколске установе;

и) консултације и помоћ академског особља у савладавању наставног садржаја, а посебно при изради завршног рада;

ј) слободу мишљења и изношења личних ставова који су у вези са наставним садржајем у току реализовања наставног процеса;

к) евалуацију рада академског особља;

л) признавање и пренос бодова између високошколских установа односно студијских програма с циљем обезбјеђења мобилности, што ће се ближе уредити статутом,

м) учешће у поступку избора за студентски представнички орган и друге органе установљене оснивачким актом и статутом високошколске установе;

н) судјеловање у раду студентских организација;

о) судјеловање у раду и одлучивању органа високошколске установе у складу са статутом;

п) заштиту у случају повреде неког од његових права на начин утврђен законом или општим актима високошколске установе;

р) право на добровољан рад;

с) друга права предвиђена статутом и другим општим актима високошколске установе.

(4) Студент има следеће обавезе:

а) придржавати се правила студирања које је прописала високошколска установа;

б) испуњавати наставне и друге обавезе студента;

ц) исказивати поштовање према правима академског и неакадемског особља, као и правима других студената и других лица у високошколској установи;

д) уредно извршавати своје студијске обавезе и учествовати у академским активностима;

е) поштовати кућни ред високошколске установе и етички кодекс.

Члан 104.

(Вредновање знања студента)

(1) Успјешност студента прати се континуирано током наставе и изражава се у бодовима.

(2) Коначан успјех студента након свих предвиђених облика провјере знања, вреднује се и оцјењује системом упоредивим са ЕЦТС скалом оцјењивања како слиједи:

а) 10 (А) - изузетан успјех без грешака или са незнатним грешкама, носи 95-100 бодова;

б) 9 (В) - изнад просјека, са понеком грешком, носи 85-94 бодова;

ц) 8 (С) - просјечан, са примјетним грешкама, носи 75-84 бодова;

д) 7 (D) - уопштено добар, али са значајнијим недостацима, носи 65-74 бодова;

е) 6 (Е) - задовољава минималне критерије, носи 54-64 бодова;

ф) 5 (F, FX) - не задовољава минималне критерије, мање од 54 бодова.

(3) У индекс и/или другу исправу уносе се пролазне оцјене.

(4) Оцјена из става (1) тачка е) је најнижа пролазна оцјена.

Члан 105.

(Облици провјере знања студента)

(1) Облици провјере знања студента могу бити писмени, усмени и практични.

(2) Резултати писменог дијела испита морају бити објављени у року седам дана од дана одржавања испита уз обавезно оглашавање термина у којем студент може извршити увид у свој рад.

(3) Резултати усменог дијела испита објављују се одмах након завршетка истог.

(4) Сви облици провјере знања су јавни.

(5) Испити из умјетничких предмета полажу се у правилу комисијски.

(6) Студентски радови са писменог дијела испита се чувају до краја студијске године.

(7) Високошколска установа је обавезна организовати и утврдити термине полагања испита тако да студент може бити оптерећен полагањем највише једног испита у истом дану за предмете из текуће академске године.

(8) Предметни наставник не може вршити провјеру знања на завршном испиту у присуству само једног студента.

Члан 106.**(Поступак провјере знања и оцјењивања)**

(1) Знање и рад студента провјерава се и оцјењује током наставе и завршног испита о чему се води евиденција на начин утврђен одлуком вијећа организационе јединице, а коначна оцјена се утврђује на основу укупног броја остварених бодова.

(2) Провјера знања се врши додјелјивањем бодова за сваки облик активности и провјере знања у току семестра, као и на завршном испиту, на којем се утврђује коначна оцјена.

(3) Утврђени елементи вредновања појединих активности, односно прописаних облика провјере знања, обавезно се проводе као јединствена цјелина у текућој студијској години.

(4) У структури укупног броја бодова, најмање 50% бодова мора бити предвиђено за активности и провјере знања у току семестра.

(5) Структура и број бодова предвиђених за активности и провјере знања током семестра, морају се студенту предочити у првој седмици семестра.

(6) Испитни термини су редовни и поправни.

(7) Завршни испит и неположени дио испита се полаже у редовном и поправном термину испитних рокова.

(8) Ако студент за предвиђене активности и провјере знања током семестра освоји број бодова који задовољава критерије за пролазну оцјену није обавезан изаћи на завршни испит.

(9) Завршни испити и неположени дио испита се организују у јануарско-фебруарском, априлском, јунско-јулском и септембарском року.

(10) Испитни рок садржи два испитна термина, осим у априлском року који има један термин, с тим да студент на априлском испитном року може полагати највише два испита.

(11) Послије три неуспјела полагања истог испита студент може, на властити захтјев, полагати испит пред испитном комисијом.

(12) Предметни наставник је дужан на крају семестра, а прије завршеног испита, јавно предочити број освојених бодова на предиспитним обавезама студента, десет дана прије завршног испита.

(13) Статутом или другим општим актом високошколске установе ближе се уређује поступак провјере знања и оцјењивања студента.

Члан 107.**(Завршни испит)**

(1) По завршетку семестра, у складу са наставним планом и наставним програмом, обавља се завршни испит.

(2) Студенти који не положи завршни испит могу полагати поправни испит из предмета који нису положили, најраније двије седмице након полагања завршног испита у семестру.

(3) Између завршног и поправног испитног рока наставно особље ће у консултацијама са студентима, помоћи студентима да се припреме за поправни испит.

(4) Студенту свих циклуса мора бити омогућено да у току академске године приступи испитима и одбрани завршног рада.

Члан 108.**(Полагање испита пред комисијом по захтјеву студента)**

(1) Студент који није задовољан постигнутом оцјеном на испиту може, у року 24 сата након саопштења оцјене, писмено тражити да испит понови пред комисијом.

(2) Захтјев за понављање испита из става (1) овог члана мора бити образложен.

(3) Декан, односно директор високе школе именује предсједника и два члана испитне комисије у року 24 сата од пријема захтјева из става (1) овог члана, ако оцијени да је захтјев основан.

(4) Предметни наставник чијом оцјеном студент није био задовољан не може бити предсједник нити члан комисије што ће се ближе уредити статутом високошколске установе.

(5) Декан, односно директор високе школе одређује термин полагања испита у року три дана од дана подношења основаног захтјева студента.

(6) У случају захтјева из става (1) овог члана, писмени испит или писмени дио испита неће се поновити пред комисијом, већ ће постојећи оцијени писмени рад комисија поновно прегледати и оцијенити, док је понављање усменог испита или усменог дијела испита пред комисијом обавезно.

(7) Приликом утврђивања оцјене, комисија ће узимати у обзир све верификоване резултате рада студента у току наставе.

(8) Код приговора студента на оцјену за практични испит из оног предмета чије полагање није могуће поновно организовати, комисија, именована од стране декана, а састављена од наставника из одговарајуће области, преиспитаће одлуку наставника који је испит оцјењивао и то на основу аудио/видео записа и других облика документовања полагања испита те донијети коначну одлуку.

(9) За предмете из става (8) овог члана високошколске установе односно организационе јединице су дужне обезбиједити аудио/видео запис или други адекватан облик документовања тока провјере знања.

(10) Одлука комисије се доноси већином гласова, а на исту може се изјавити жалба декану, односно директору високе школе у року 24 сата од саопштења одлуке комисије.

(11) Одлука декана односно директора високе школе по жалби из става (10) овог члана је коначна.

Члан 109.**(Овјера семестра и студијске године)**

(1) Овјера семестра и студијске године обавезна је за све студенте.

(2) На основу овјереног семестра и студијске године утврђује се број ЕЦТС бодова које је студент постигао.

Члан 110.**(Завршни рад)**

(1) Студијским програмом првог циклуса може бити предвиђен завршни рад (дипломски рад).

(2) Студијски програм другог циклуса обавезно садржи завршни рад (магистарски рад).

(3) Докторска дисертација је завршни дио студијског програма трећег циклуса.

(4) Број бодова којима се исказује завршни рад, односно завршни дио студијског програма улази у укупан број бодова потребних за завршетак студија.

(5) Начин и поступак одобравања теме, формирање комисије и одбране завршног рада, уређује се статутом или другим општим актом високошколске установе.

Члан 111.**(Мировање права и обавеза студента)**

Студенту се на његов захтјев одобрава мировање права и обавеза у случају:

а) теже болести;
 б) њега дјетета до годину дана живота;
 ц) одржавање трудноће и
 д) у другим случајевима предвиђеним општим актом високошколске установе.

Члан 112.

(Дисциплинска одговорност студента)

(1) Студент одговара за повреду обавезе која је у вријеме извршења била утврђена општим актом високошколске установе.

(2) За тежу повреду обавезе студенту се може изрећи и мјера искључења са студија на високошколској установи.

(3) Дисциплински поступак може се покренути у року шест мјесеци од дана сазнања за повреду обавезе и почињоца а најкасније у року 12 мјесеци од дана када је повреда учињена.

(4) Општим актом високошколске установе утврђују се теже и лакше повреде обавезе, дисциплински органи и поступак за утврђивање одговорности студента.

Члан 113.

(Право на судску заштиту)

Студенти имају право пред надлежним судом оспорити све коначне одлуке високошколске установе, које се на њих односе.

Члан 114.

(Престанак статуса студента)

(1) Статус студента престаје:

а) окончањем циклуса студија,
 б) исписом са високошколске установе,
 ц) искључењем са високошколске установе по поступку и уз услове утврђене законом, статутом или другим општим актом високошколске установе,

д) када студент не упише наредну годину студија, не обнови упис у исту годину у прописаном року, а не мирују му права и обавезе студента,

е) у другим случајевима прописаним законом, статутом или општим актом високошколске установе.

(2) Статус редовног студента престаје када редовни студент два пута обнови исту студијску годину и не стекне услове за упис у вишу годину студија.

(3) Лице које је изгубило статус редовног студента на јавној високошколској установи из разлога утврђеног у ставу (2) овог члана, може на захтјев наставити започети студиј у статусу редовног студента који се сам финансира.

(4) Статус студента стечен у складу са ставом (3) овог члана, односно прелазак студента који је статус стекао у складу са ставом (3) овог члана, из статуса студента који се финансира из буџета Кантона у статус студента који се сам финансира, може се мијењати највише два пута до окончања циклуса студија.

(5) Изузетно, лице које у складу са одредбама става (3) овог члана настави студиј започет у академској 2012/2013. години плаћа уписнину и 50% школарине по уписаном семестру.

(6) Лице које у току студија изгуби статус редовног студента и поново стекне статус редовног студента на основу става (3) овог члана, плаћа уписнину и 50% школарине за академску годину у којој је стекао тај статус.

(7) Лице из става (6) овог члана које у академској години у којој је стекао статус из става (3) овог члана стекне услов за упис у наредну годину студија, плаћа уписнину.

(8) Лице из става (6) овог члана које у академској години у којој је стекао статус из става (3) овог члана не стекне услов за упис у наредну годину студија, плаћа уписнину и накнаду за испите.

(9) Када стекне услов за упис у наредну годину студија, лице из става (8) овог члана приликом уписа у наредну годину студија, плаћа уписнину и пуни износ школарине те, уколико у тој години стекне услов за наредну годину студија, прелази у статус студента који се финансира из буџета Кантона.

(10) Лице из става (7) овог члана, уколико обнови студијску годину, плаћа уписнину и надокнаду за испите, те уколико у тој години стекне услов за наредну годину студија, плаћа уписнину и пуни износ школарине.

Члан 115.

(Студентски представнички орган)

(1) Студенти своје интересе остварују организовани кроз студентски представнички орган.

(2) Студентски представнички орган универзитета чине изабрани представници студената факултета, високих школа као организационих јединица универзитета и академија универзитета из сва три студијска циклуса.

(3) Студентски представнички орган високе школе као високошколске установе чине представници студената из свих одјека и свих студијских година.

(4) Статут или други акт високошколске установе обавезно садржи одредбе о начину, избору и броју чланова студентског представничког органа.

(5) Студентски представнички орган ради по принципу репрезентативности, на начин да се обезбиједи адекватно пропорционално заступање студената у складу са ставовима (2) и (3) овог члана.

Члан 116.

(Избор и разрешење студентских представника)

(1) Студентске представнике у органе високошколске установе бира и разрјеђава студентски представнички орган.

(2) Студентски представнички орган заступа интересе студената и даје допринос друштвеним, културним, академским или физичко-рекреативним потребама студената на основу демократских принципа и у складу са законом.

(3) Студентски представнички орган може основати или приступити асоцијацији студентских представничких органа у Босни и Херцеговини, путем којих се остварује чланство у међународним организацијама и асоцијацијама студената.

Члан 117.

(Уређивање рада студентског представничког органа)

(1) Студентски представнички орган доноси пословник о раду, којим се уређује начин рада студентског представничког органа.

(2) Студенти обавезно учествују у доношењу аката којим се уређује рад студентског представничког органа и друга питања која се тичу права, обавеза и одговорности студената.

(3) Сарадња високошколске установе са другим студентским удружењима, организацијама и асоцијацијама које окупују студенте одвија се преко универзитетског студентског представничког органа или студентског представничког органа високе школе.

ХП ВИСОКООБРАЗОВНА ДЈЕЛАТНОСТ - ЦИКЛУСИ СТУДИЈА И ДИПЛОМЕ

Члан 118.

(Циклуси студија)

(1) Високо образовање организује се у три циклуса:

а) први циклус води до академског звања завршеног додипломског студија (the degree of Bachelor) или еквивалента, стеченог након најмање три и највише четири године редовног студија након стицања свједочанства о завршеној средњој школи, који се вреднује са 180 односно 240 ЕЦТС бодова;

б) други циклус води до академског звања магистра или еквивалента, стеченог након завршеног додипломског студија, траје једну или двије године, а вреднује се са 60 односно 120 ЕЦТС бодова, и то тако да у збиру с првим циклусом носи 300 ЕЦТС бодова;

ц) трећи циклус води до академског звања доктора или еквивалента, траје три године и вреднује се са 180 ЕЦТС бодова.

(2) Један семестар студија носи 30 ЕЦТС бодова у сваком циклусу.

(3) Интегрисани студијски програми првог и другог циклуса студија трају најмање пет година и њиховим завршетком се стиче најмање 300 ЕЦТС бодова.

(4) Организовање првог и другог циклуса студија заснива се на праву студента да им се, у складу са европским стандардима Болоњског процеса, омогући и хоризонтална мобилност у подручју слободног избора студијских програма у оквиру организационих јединица високошколских установа.

(5) Из одредби става (1) овог члана изузима се студиј медицинске групе наука у првом циклусу који се вреднује за фармацију са 300 ЕЦТС бодова а за медицину са 360 ЕЦТС бодова.

Члан 119.

(Начин студирања)

(1) Високо образовање може се стицати редовно, ванредно или учењем на даљину, или комбиновањем ова три начина студирања у складу са статутом високошколске установе.

(2) Високошколска установа односно њене организационе јединице у оквиру своје дјелатности могу обављати научно-истраживачку, умјетничку, експертско-консултантску и издавачку дјелатност, а могу обављати и друге послове из научног, стручног, истраживачког и умјетничког рада, под условом да се тим пословима не угрожава квалитет наставе.

(3) Високошколска установа односно факултет, умјетничка академија и висока школа као организациона јединица у оквиру своје дјелатности може реализовати програме цјеложивотног учења као и програме коришћења отворених образовних ресурса ван оквира студијских програма за које је добила дозволу за рад, на начин утврђен општим актом високошколске установе.

(4) Лице које је уписано на програм из става (3) овог члана нема статус студента и након успјешно савладаног програма издаје му се увјерење.

Члан 120.

(Организација предавања и наставе за студенте)

(1) Високошколска установа је дужна организовати предавања и друге облике наставе за све студенте.

(2) Студијски програм на даљину, организује се у складу са статутом високошколске установе.

Члан 121.

(Правила студирања)

(1) Детаљнија организација студија и трајање студија, поступак испитивања и оцјењивања, услови и поступак провођења завршног рада, исправе о студијима и друга релевантна питања утврђују се статутом високошколске установе за сваки циклус студија.

(2) Високошколска установа, односно организационе јединице су обавезни да прије уписа студената у студијску годину на јаван и транспарентан начин објавом на огласној табли и својој веб страници упознају све студенте са правилима студирања, која се током студијске године не могу мијењати.

(3) Сенат јавне високошколске установе и вијеће организационе јединице јавне високошколске установе, одлуком која се обавезно објављује на веб страници прије почетка сваког циклуса студија, утврђује обавезне и препоручене уџбенике и приручнике, као и другу препоручену литературу на основу које се припрема и полагаје испит.

(4) Члану академског особља забрањено је од студента захтијевати куповину литературе из става (3) овог члана, као и посједовање таквог уџбеника односно приручника у поступку провјере знања.

Члан 122.

(Студијски програми)

(1) Студији сва три циклуса високог образовања организују се у складу са студијским програмом.

(2) Студијски програм садржи: опис студија, трајање студија, стручни или академски назив и стручно и научно звање које се стиче завршетком студија, услове уписа на студиј, предвиђене исходе учења који се стичу испуњењем студијских обавеза у оквиру студијског програма, оквирни садржај обавезних и изборних предмета и број часова потребних за њихову изведбу, бодовну вриједност сваког предмета одређену у складу са ЕЦТС-ом, облике провођења наставе и начина провјере знања за сваки предмет, попис предмета које студент може изабрати с других универзитских студија, услове уписа студента у наредни семестар односно наредну студијску годину, начин завршетка студија, те одредбе о томе да ли и под којим условима студенти који су прекинули студиј или су изгубили право студирања могу наставити студиј.

(3) Студијски програми реализују се кроз студијске године и семестре.

(4) У складу са ЕЦТС-ом, обим наставних програма износи 60 ЕЦТС бодова у једној студијској години, односно 30 ЕЦТС бодова у једном семестру.

(5) Број ЕЦТС бодова за поједини предмет одређује се према броју часова наставе, (предавања, вјежбе, семинари и др.), потребном времену рада студента на самосталним задацима, потребном времену за учење код припреме за провјеру знања и оцјењивање и потребном времену које академско особље проводи у пружању помоћи студенту у стицању потребног знања.

(6) Циклуси студија и програми који воде до академске титуле, стручног и научног звања које нуди високошколска установа флексибилни су, тако да омогућавају мобилност студената у одговарајућим фазама, са додјелом ЕЦТС бодова и/или квалификација, зависно од резултата рада које је студент остварио.

(7) Студент може на основу одлуке научно-наставног вијећа, а на његов лични захтјев, бити оптерећен већим обимом наставних програма ради стицања већег броја ЕЦТС бодова у једној студијској години, а у циљу ранијег завршетка студија.

(8) Код утврђивања правила студирања високошколска установа обезбјеђује поштивање важећег европског система преноса бодова.

(9) Студијски програм може бити базиран на организацији предмета по систему предуслова.

(10) У студијском програму из става (9) овог члана студент при сваком упису семестра може уписати оне предмете за које има остварене предуслове, што значи да упис обавезних или изборних предмета може бити условљен остваривањем ЕЦТС бодова из једног или више предмета студијског програма који се изводи у оквиру установе, с тим да оптерећење студента није веће од оптерећења прописаног у ставу (4) овог члана.

(11) Студијски програм из става (9), уз одредбе наведене у ставу (2) овог члана, обавезно садржи и следеће одредбе:

(а) листу обавезних предмета и опис других обавеза из којих ће студент остварити ЕЦТС бодове, до краја студија;

(б) листу предмета које студент може бирати као изборне предмете из којих може остварити ЕЦТС бодове, што може укључивати обавезне предмете другог усмјерења истог студијског програма или другог студијског програма у оквиру установе;

(ц) опис других активности из којих студент може остваривати ЕЦТС бодове;

(д) услове и начин уписа обавезних и изборних предмета и других активности, као и могућности за измјену одабира изборног предмета;

(е) услове за упис студента у наредни семестар, односно наредну годину студија при чему се у обзир узима укупан број остварених ЕЦТС бодова студента.

Члан 123.

(Усклађивање студијског програма)

Усклађивање студијског програма са организацијом рада и достигнућима науке и умјетности не сматра се новим студијским програмом.

Члан 124.

(Увођење студијског програма од јавног интереса)

Ради остварења јавног интереса, а у циљу обезбјеђења неопходног дефицитарног стручног кадра, Министарство може захтијевати од јавне високошколске установе да уведе нови студијски или иновира постојећи студијски програм, којим се омогућава стицање одговарајућих квалификација, под условом да за то постоје кадровски, просторни и други услови.

Члан 125.

(Организовање заједничких, интердисциплинарних и мултидисциплинарних студија)

(1) Универзитет може организовати студиј за сва три циклуса студија у сарадњи са домаћом или страном високошколском установом.

(2) Висока школа може организовати студиј првог циклуса студија у сарадњи са домаћом или страном високошколском установом.

(3) На захтјев организационе јединице, надлежни орган универзитета може дати сагласност да једна или више организационих јединица организује мултидисциплинарни и/или интердисциплинарни студиј.

(4) У организовању студија из ставова (1) и (2) овог члана, високошколска установа може реализовати програм за стицање двојних или заједничких диплома.

(5) Институт као организациона јединица може поднијети захтјев надлежном органу универзитета да у сарадњи са домаћом или страном високошколском установом организује трећи циклус студија.

(6) За реализацију студија из овог члана, јавна високошколска установа је обавезна, уз претходно мишљење сената, прибавити и сагласност Министарства.

(7) Цијену студија који организује јавна високошколска установа, са домаћом или страном високошколском установом утврђује високошколска установа о чему обавјештава Министарство.

(8) Цијену студија из става (7) овог члана, који реализује једна или више организационих јединица јавне високошколске установе, утврђује орган утврђен статутом.

(9) Приватна високошколска установа цијену студија из става (7) овог члана утврђује на начин и под условима утврђеним статутом и о тој цијени обавјештава Министарство.

Члан 126.

(Организација академске године)

(1) Академска година почиње првог октобра и траје 12 мјесеци, а организује се у два семестра: зимски и љетни.

(2) Настава у зимском семестру траје 15 седмица континуираних активности уз додатне двије седмице за завршни испит.

(3) Овјера и упис семестра трају до двије седмице.

(4) Настава у љетном семестру почиње трећег понедељка у фебруару и траје 15 седмица континуираних активности уз додатних двије седмице за завршни испит.

(5) Настава другог и трећег циклуса студија организује се у складу са статутом и општим актом високошколске установе.

(6) Седмични број часова за наставне активности студента предвиђене наставним планом и наставним програмом (предавања, вјежбе, семинари, практични рад и сл.) у зимском и у љетном семестру не може бити мањи од 20 нити већи од 25 часова.

(7) Љетни одмор траје најдуже осам седмица.

(8) Календар организације и реализације наставних програма за студијску годину утврђује и објављује сенат високошколске установе, најкасније 30 дана прије почетка извођења наставе.

(9) Ближе одредбе везане за организацију студијске године уређују се статутом и другим општим актима високошколске установе.

Члан 127.

(Организација наставе)

(1) Настава се реализује и изводи према утврђеном распореду часова.

(2) Високошколска установа, односно њене организационе јединице су обавезне објавити распоред часова из става (1) овог члана најкасније десет дана прије почетка реализације наставе.

(3) Распоред часова садржи: назив наставног програма, ознаку студијске године, назив предмета, вријеме (дан, сат) одржавања наставе, мјесто одржавања наставе (сале, лабораторије), имена наставног особља које изводи наставу и друга упутства о настави.

(4) Предметни наставник обавезан је да у првој седмици наставе упозна студенте с планом рада на предмету.

(5) Поред организационе јединице са одсјецима и катедрама за стране језике и друге високошколске установе или организационе јединице наставу или дио наставе могу изводити и на неком од страних језика, што се регулише статутом.

Члан 128.**(Организација испита, практичног и стручног рада код појединих облика наставе)**

(1) Када се настава, односно поједини облици наставе, организују у форми „учења на даљину“ испити се у правилу одржавају у сједишту организационе јединице.

(2) Испити из умјетничких предмета могу се одржавати и изван сједишта високошколске установе уколико се ради о испиту који се реализује у форми јавних манифестација као што су концерти, изложбе, представе и други облици презентације умјетничког стваралаштва.

(3) Практични рад и стручна пракса могу се организовати и реализовати као саставни дио наставе у сједишту високошколске установе или на мјесту њихове реализације односно у наставној бази организационе јединице.

Члан 129.**(Обавезе академског особља)**

(1) Академско особље је обавезно личним присуством и ангажманом у потпуности реализовати утврђени план и програм из наставног предмета за који је изабрано односно ангажовано.

(2) Изузетно, из оправданих разлога, изабрано академско лице у реализацији наставног плана и програма из става (1) овог члана може замијенити друго адекватно академско лице које предложи предметни наставник односно декан/директор, уз претходно прибављену сагласност научно-наставног вијећа на начин и под условима утврђеним статутом.

(3) Високошколска установа је обавезна својим статутом утврдити методе за праћење извршавања обавеза и одговорност за кршење обавеза из ставова (1) и (2) овог члана од стране академског особља.

Члан 130.**(План рада)**

(1) Предметни наставник обавезан је информисати студенте о циљевима, садржају и методама реализације наставе из наставног предмета, као и о методама и критеријима праћења њиховог рада, провјере знања и оцјењивања.

(2) Задаци предвиђени за индивидуални рад студента (семинарски радови, пројекти, задаће и други облици реализације студијских обавеза) морају бити равномјерно распоређени у току семестра, односно студијске године.

(3) Укупни обим задатака из става (2) овог члана мора бити усклађен са оптерећењем предвиђеним на предмету, сагласно ЕЦТС-у.

(4) Предметни наставник је обавезан да у току реализације наставе, извршавања самосталних задатака од стране студента и њихових припрема за савладавање научно-наставних садржаја и провјеру знања, помогне студентима организовањем и одржавањем редовних, а по потреби или на захтјев студената и додатних консултација.

(5) Термини за консултације у току седмице морају бити усклађени са планом реализације наставе тако да су прилагођени обавезама академског особља, као и потребама студената.

(6) Консултације могу бити организоване у виду кабинетских или консултација у учионици, коришћењем е-mailа и других видова електронских комуникација, уз обавезу да се најмање пет часова седмично планира за кабинетске консултације.

(7) Промјена распореда часова и плана рада у току семестра у правилу није допуштена.

(8) У случају нужне промјене распореда часова и плана рада предметни наставник је обавезан најкасније 24 сата прије промјене на јаван и транспарентан начин о томе обавијестити студенте.

(9) Предметни наставник је, у складу са обавезама утврђеним наставним планом и програмом, одговоран за извођење свих облика наставе-предавања, вјежби, семинара, практичног рада, као и за праћење активности студената и провјеру њиховог знања.

Члан 131.**(Академска титула, научно и стручно звање)**

(1) Завршетком сваког циклуса студија стиче се право на одређену академску титулу, односно научно и стручно звање.

(2) Ближи пропис о коришћењу академских титула, те стицању научних и стручних звања доноси министар.

Члан 132.**(Издавање диплома)**

(1) Високошколска установа је овлашћена да организује циклусе студија и издаје дипломе за које је лиценцирана и акредитована.

(2) По завршетку сваког циклуса студија студенту се издаје диплома којом се потврђује да је студент завршио одређени циклус студија и стекао право на одређену академску титулу односно стручно и научно звање.

(3) Уз диплому, студенту се издаје и додаток дипломи за сваки завршени циклус студија.

(4) До издавања дипломе студенту се, на његов захтјев, издаје увјерење о дипломирању као јавна исправа којом се потврђује да је студент испунио услове за стицање звања из циклуса студија који је завршио и важи до издавања докумената из ставова (2) и (3) овог члана.

(5) Увјерење о дипломирању издаје се у року седам дана од дана завршетка циклуса студија.

(6) Услови, начин и поступак издавања, односно поништавања дипломе по завршеном циклусу студија утврђују се законом и статутом високошколске установе.

Члан 133.**(Садржај дипломе)**

(1) Диплома и додаток дипломи обавезно садржи основне информације о завршеном циклусу студија, стеченом звању односно титули и оствареном успјеху студента у току студија.

(2) Диплому и додаток дипломи потписују ректор и руководилац организационе јединице, односно директор високе школе.

Члан 134.**(Наставни планови и наставни програми)**

(1) Студиј на високошколској установи изводи се по наставном плану и наставном програму који доноси сенат на начин и по поступку утврђеним статутом.

(2) Наставни планови и наставни програми посебно садрже: носиоца студијског програма, циљеве програма, исходе учења у смислу знања, вјештина и компетенција, укупан број ЕЦТС бодова који се стиче завршетком студија.

(3) Студијски програми у форми инфо каталога достављају се Министарству.

(4) Универзитет, односно висока школа обавезне су, у цјелости, реализовати усвојене и одобрене наставне планове и наставне програме.

(5) Наставним планом утврђују се наставни предмети и називи, статус предмета шифре предмета, број ЕЦТС бодова и укупан број часова предавања, вјежби и других обавезних облика наставног рада.

(6) Наставним програмом утврђује се: носилац програма, циљ програма (знања, вјештине и компетенције), циљ и исходи учења, садржај наставног предмета, начин извођења наставе, начин вредновања знања, полагања испита и других видова провјере знања, литература (обавезна и допунска) те процедуре за полагање испита и провјера знања из тог наставног предмета.

(7) Примјену наставних планова и наставних програма прати сенат јавне високошколске установе који је дужан сваке двије године од почетка њихове примјене извршити евалуацију.

Члан 135.

(Измјене наставног плана и наставног програма)

Измјена наставног плана и наставног програма врши се по истом поступку као и њихово доношење, утврђено овим законом, и не може се примјењивати ретроактивно, у смислу утврђивања додатних обавеза студенту за студијске године које је успјешно окончао.

Члан 136.

(Наставни предмети)

(1) Наставни предмети могу бити: обавезни и изборни.

(2) Обавезни наставни предмети су они којима се стичу основна знања, вјештине и компетенције у оквиру студијског програма.

(3) Изборни предмети су обавезни само за оне студенте који су их изабрали.

(4) Изборни предмети се уводе у наставни план и наставни програм и дају на избор студенту као могућност стицања стручних знања, образовања и опште културе.

(5) Универзитет, односно висока школа може утврдити да неки од утврђених обавезних или изборних предмета буде заједнички предмет, имајући у виду стручне основе и знања која се пружају студенту.

(6) Настава из појединих наставних предмета може се организовати и на нивоу универзитета који ову наставу организује са матичном организационом јединицом високошколске установе за сваки предмет.

Члан 137.

(Завршетак циклуса студија)

Студиј одређеног циклуса сматра се успјешно завршеним ако је студент положио све испите и одбранио завршни рад уколико је завршни рад предвиђен студијским програмом тог циклуса студија.

Члан 138.

(Примјена Закона о управном поступку)

Високошколска установа поступа по Закону о управном поступку када рјешава о појединачним правима и обавезама студента, и то:

- а) праву студената на издавање јавних исправа;
- б) мјери искључења и
- ф) другим случајевима утврђеним законом.

ХП ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА ПРИМЈЕНУ ЗАКОНА

Члан 139.

(Финансирање високошколских установа)

(1) Високошколска установа стиче средства за обављање своје дјелатности:

- а) из средстава оснивача;
- б) из средстава фондова;
- ц) донација, завјештања и поклона;
- д) властитих прихода, у складу са законом и другим прописима;
- е) из других извора у складу са законом.

(2) Сва новчана средства припадају високошколској установи и троше се у складу са законом, подзаконским актом, статутом и усвојеним финансијским планом.

(3) Организациона јединица јавног универзитета може стицати средства из става (1) овог члана у складу са законом и статутом универзитета.

(4) Средства из става (1) овог члана за јавну високошколску установу се исказују и евидентирају у складу са трезорским пословањем.

(5) Начин финансирања високошколске установе уређује се оснивачким актом.

Члан 140.

(Средства за провођење студијских програма јавне високошколске установе)

(1) Средствима високошколске установе из члана 139. овог закона обезбјеђује се провођење одобрених студијских програма у оквиру дјелатности јавне високошколске установе као и за обављање научно-истраживачког, односно умјетничког рада који је у функцији подизања квалитета наставе.

(2) Средствима из става (1) овог члана обезбјеђују се у јавној високошколској установи:

- а) плате, накнаде плата и накнаде запосленицима у складу са законом и другим прописима;
- б) накнаде другим лицима која учествују у научно-наставном процесу у складу са законом, подзаконским актима и општим актима;
- ц) опрема за рад и стварање услова за студирање;
- д) материјални трошкови и инвестиционо одржавање;

е) рад других правних лица чији је оснивач високошколска установа чијом се дјелатношћу обезбјеђује цјеловитост и потребан стандард система високог образовања;

ф) развој и улагања у установи и подстицање развоја научно-наставног и умјетничко-наставног рада;

г) рад са даровитим студентима и међународна сарадња;

х) друге намјене у складу са законом.

(3) Критерије и услове за утврђивање плаћа и других накнада за запосленике на јавној високошколској установи доноси управни одбор уз сагласност Владе Кантона.

Члан 141.

(Властити приходи)

Властити приходи јавне високошколске установе који су као такви дефинисани посебним прописима, расподјељују се на начин и у роковима утврђеним посебним прописима, статутом и усвојеним финансијским планом јавне високошколске установе.

Члан 142.**(Интерна контрола и ревизија)**

Јавна високошколска установа успоставља интерне контроле и интерну ревизију пословања, у складу са законом.

XIV НАДЗОР**Члан 143.****(Надзор)**

(1) Надзор над провођењем овог закона и прописа донесених за његово провођење врши Министарство.

(2) Управни надзор над радом високошколских установа у погледу примјене овог закона врши Министарство.

(3) Надзор из ставова (1) и (2) овог члана врши се на начин који не нарушава аутономију високошколске установе и не омета њен редовни рад.

Члан 144.**(Инспекцијски надзор)**

Инспекцијски надзор над радом високошколских установа врши надлежна инспекција за образовање.

XV КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ**Члан 145.****(Казнене одредбе)**

(1) Новчаном казном од 2.000 до 10.000 КМ казниће се за прекршај високошколска установа:

а) ако се на високошколској установи врши политичко и страначко организовање (члан 13. став (2) овог закона);

б) ако високошколска установа са сједиштем изван Кантона или у другој држави организује студиј на подручју Кантона без претходне сагласности оснивача и Владе Кантона (члан 18. став (1) овог закона);

ц) ако ректор или директор не обустави од извршења општи акт који није у сагласности са уставом или је у супротности са законом, као и појединачни акт којим се наноси штета високошколској установи или друштвеној заједници и о томе не обавијести Министарство (члан 58. став (1) овог закона);

д) ако ректор или директор не поступи сходно одредбама члана 58. став (2) овог закона.

(2) За прекршаје из става (1) овог члана казниће се и одговорно лице у високошколској установи новчаном казном од 300 до 1.500 КМ.

Члан 146.**(Казнене одредбе)**

(1) Новчаном казном од 1.500 до 8.000 КМ казниће се за прекршај високошколска установа:

а) ако отпочне са радом прије уписа у судски регистар (члан 16. став 5.);

б) ако високошколска установа почне са радом без добијања лиценце и акредитације, супротно одредбама чланова 23., 26., и 29. овог закона;

ц) ако не покрене и проведе поступак за избор академског особља у исто или више звање у складу са одредбама члана 72. овог закона;

д) ако изврши избор академског особља супротно одредбама чланова 77., 78., 79. и 80. овог закона;

е) ако не проведе поступак уписа студената у складу са одредбама чланова 95., 97., 98., 99. и 100. овог закона.

(2) За прекршаје из става (1) овог члана казниће се и одговорно лице у високошколској установи новчаном казном од 200 до 1.000 КМ.

Члан 147.**(Казнене одредбе)**

(1) Новчаном казном од 1.000 до 5.000 КМ казниће се за прекршај високошколска установа:

а) ако изврши промјену назива, сједишта и статусну промјену супротно одредбама члана 33. овог закона;

б) ако изда диплому или другу јавну исправу студенту супротно одредбама члана 39. овог закона;

ц) ако изабере или разријеша ректора односно директора високошколске установе супротно одредбама чланова 52. и 57. овог закона;

д) ако декан и продекан буде именован супротно одредби члана 68. овог закона;

е) ако прими у радни однос лице супротно члану 82. овог закону и општем акту;

ф) ако дозволи било какав ангажман у наставном процесу лицу за које се одговарајућом медицинском процедуром утврде болести и стања из члана 83. став (2) овог закона;

г) ако омогући судјеловање у наставном процесу или у извршавању активности за које није законом овлашћен, професору emeritusu супротно члану 91. овог закона;

х) ако не организује предавања и друге облике наставе у складу са чланом 120. овог закона;

и) ако академско особље поступа супротно одредби члана 121. став (4) овог закона;

ј) ако изводи студиј, утврђује наставне предмете и доноси наставне планове и наставне програме супротно одредби члана 134. овог закона;

к) ако изврши измјене наставног плана и наставног програма или врши њихову примјену супротно одредби члана 135. овог закона.

(2) За прекршаје из става (1) овог члана казниће се и одговорно лице високошколске установе, новчаном казном од 100 до 500 КМ.

XVI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**Члан 148.****(Надлежност за доношење проведених прописа)**

(1) Министар ће у року годину дана од дана ступања на снагу овог закона донијети ближе прописе о:

а) саставу и раду Комисије матичара из члана 20. став (4) овог закона;

б) поступку рада Комисије из члана 22. став (9) овог закона;

ц) критеријумима и поступку лиценцирања високошколске установе из члана 23. став (7) овог закона;

д) поступку лиценцирања студијских програма из члана 26. став (10) овог закона;

е) поступку акредитације високошколских установа и студијских програма из члана 28. став (3) овог закона;

ф) начину вођења матичних књига и евиденција из члана 37. став (4) овог закона;

г) садржају јавних исправа из члана 38. став (3) овог закона;

х) поступку оглашавања ништавим јавних исправа из члана 40. став (7) овог закона;

и) садржају и начину вођења регистра из члана 42. став (2) овог закона;

ј) садржају индекса из члана 99. став (2) овог закона;

к) садржају уговора из члана 100. став (3) овог закона;

л) коришћењу академских титула те стицању научних и стручних звања из члана 131. став (2) овог закона.

(2) Министар здравства ће у року годину дана од дана доношења овог закона донијети ближи пропис о садржају појма заразних и душевних болести из члана 83. став (6) овог закона.

Члан 149.

(Поступци за избор)

Поступци за избор академског особља започети прије ступања на снагу овог закона, окончаће се под условима, поступку и у роковима утврђеним ранијим прописима.

Члан 150.

(Право на завршетак започетих студија)

(1) Студент уписан на студиј прије ступања на снагу овог закона има право довршити започети студиј према наставном плану и наставном програму који је важио приликом уписа у прву годину студија и стећи одговарајући стручни, односно научни назив према прописима који су важили у вријеме уписа на студиј односно до ступања на снагу овог закона.

(2) Одредбе члана 114. ставови (3), (4), (5), (6), (7), (8), (9) и (10) примјењују се на студенте додипломског студија који су студиј започели до ступања на снагу овог закона и примјењују се на исте до краја академске 2019/2020. године.

(3) Студент уписан на додипломски студиј као ванредни студиј у складу са прописима који су важили до ступања на снагу овог закона, има право завршити студиј по прописима који су важили до ступања на снагу овог закона, у року утврђеном статутом.

(4) Студенти који су започели постдипломске студије прије ступања на снагу овог закона, имају право и обавезу окончати започети студиј и стећи научни степен магистра наука по одредбама ранијих прописа најкасније до краја академске 2017/2018. године.

(5) Студенти који су започели поступак за стицање научног степена доктора наука према прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона, научни степен доктора наука на овој начин може стећи најкасније до краја академске 2018/2019. године.

(6) Одредбе члана 98. став (9) овог закона примјењиваће се од академске 2019/2020. године.

Члан 151.

(Стечена научна и стручна звања)

(1) Лица која су стекла одређена стручна и научна звања задржавају право њиховог коришћења у складу са прописима према којима су их стекли.

(2) Лица из става (1) овог члана могу тражити од високошколске установе на којој су стекли звања да им у поступку и под условима предвиђеним статутом високошколске установе изда документ (потврду или диплому) о еквиваленцији раније стеченог академског назива са новим академским називом.

Члан 152.

(Рок за доношење прописа и општих аката)

(1) Прописи за спровођење овог закона донијеће се у року годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

(2) Јавна високошколска установа је дужна ускладити опште акте са овим законом у року шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

(3) Јавна високошколска установа је дужна ускладити статут са овим законом у року 30 дана од дана конституисања сената по одредбама овог закона.

(4) Високошколска установа је дужна донијети програм мјера за стварање услова за напредовање академског особља из члана 71. овог закона, у року шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

(5) До доношења аката из ставова (1) и (2) овог члана примјењиваће се прописи који су важили до дана ступања на снагу овог закона, ако нису у супротности са одредбама овог закона.

Члан 153.

(Усклађивање рада високошколских установа)

(1) Постојеће високошколске установе, осим јавне високошколске установе, обавезне су ускладити своју организацију, рад, опште акте и уговоре о раду са овим законом у року једне године од дана ступања на снагу овог закона.

(2) Поступци оснивања нових организационих јединица универзитета започети прије ступања на снагу овог закона, рјешаваће се по одредбама овог закона.

Члан 154.

(Мандат органа Универзитета у Тузли затечених на дужности)

(1) Влада Кантона и Сенат именовале председника и чланове привременог управног одбора Универзитета у року 15 дана од дана ступања на снагу овог закона, чији ће мандат трајати до именовања новог управног одбора по одредбама овог закона, а најдуже 90 дана. Председник и чланови управног одбора Универзитета затечени на дужности на дан ступања на снагу овог закона, настављају са радом до именовања привременог управног одбора.

(2) Чланови Сената затечени на дужности на дан ступања на снагу овог закона настављају вршити своју дужност до конституисања новог Сената изабраног у складу са овим законом, а најдуже 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

(3) Научно-наставна, односно умјетничко-наставна вијећа факултета/академије и представнички орган студената су обавезни у року 30 дана од дана ступања на снагу овог закона провести процедуру избора чланова Сената по одредбама овог закона.

(4) Влада Кантона и Сенат Универзитета ће у року 30 дана од дана ступања на снагу овог закона расписати јавни конкурс за именовање чланова управног одбора.

(5) Вршилац дужности ректора Универзитета остаје на дужности до именовања ректора по јавном конкурс у складу са овим законом.

(6) Сенат Универзитета изабран по одредбама овог закона дужан је у року 30 дана од дана конституисања расписати конкурс за избор ректора Универзитета у складу са овим законом.

(7) Нови управни одбор Универзитета именован у складу са одредбама овог закона, обавезан је у року 30 дана од дана конституисања ускладити Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Универзитета са одредбама овог закона, и у року 30 дана од дана доношења Правилника расписати јавни конкурс за именовање директора за економске послове Универзитета.

(8) Научно-наставно односно умјетничко-наставно вијеће је дужно у року 30 дана од дана именовања ректора по одредбама овог закона расписати јавни конкурс за избор декана факултета/академије.

(9) Проректори, декани и продекани затечени на дужности на дан ступања на снагу овог закона, обављаће своју дужност до именовања нових проректора, декана и продекана у складу са овим законом.

(10) Са лицима која имају закључен уговор о раду на одређено вријеме у смислу члана 82. став (2) овог закона, на њихов захтјев, Универзитет ће у року шест мјесеци приступити закључивању измијењеног уговора о раду.

(11) Генерални секретар јавне високошколске установе затечен на дужности на дан ступања на снагу овог закона, наставља обављати ту дужност до именована генералног секретара у складу са одредбама овог закона.

(12) Уколико лице из става (11) овог члана не буде именовано за генералног секретара јавне високошколске установе у складу са одредбама овог закона, биће распоређено на радно мјесто које одговара његовој стручној спреми.

(13) Поступак избора генералног секретара јавне високошколске установе, у складу са одредбама овог закона, покренуће нови управни одбор именован у складу са одредбама овог закона, у року 30 дана од дана његовог конституисања.

Члан 155.

(Теолошки факултет и високе теолошке школе)

(1) Одредбе овог закона не односе се на теолошке факултете и високе теолошке школе.

(2) Институције из става (1) овог члана могу бити у саставу универзитета што се регулише посебним уговором.

Члан 156.

(Престанак важности ранијих прописа)

(1) Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о високом образовању („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 8/08, 11/09, 12/09, 13/12, 16/13, 7/14 и 8/14).

(2) Даном ступања на снагу овог закона престају се примјењивати одредбе Закона о Универзитету у Тузли („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 9/08, 8/10 и 7/11) које су у супротности са одредбама овог закона.

Члан 157.

(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина - Федерација Босне и Херцеговине - ТУЗЛАНСКИ КАНТОН	ПРЕДСЈЕДНИК Скупштине Тузланског кантона,
Скупштина Број: 01-02-231-17/16 Тузла, 06.06.2016. године	Сенад Алић, в.р.

484

На основу члана 24. став 1. тачка н) Устава Тузланског кантона („Службене новине Тузланско-подрињског кантона“, бр. 7/97 и 3/99 и „Службене новине Тузланског кантона“, бр. 13/99, 10/00, 14/02, 6/04 и 10/04) и члана 31. Закона о просторном уређењу и грађењу („Службене новине Тузланског кантона“, бр. 6/11, 4/13, 15/13, 3/15 и 2/16), а у вези са чланом 13. Одлуке о провођењу Просторног плана за подручје Тузланског кантона за период 2005. – 2025. година („Службене новине Тузланског кантона“, број 9/06), Скупштина Тузланског кантона, на сједници одржаној 30.5.2016. године, доноси

О Д Л У К У

о усвајању Програма мјера за унапређење стања у простору Тузланског кантона за период од 2016. до 2020. године

I.

Усваја се Програм мјера за унапређење стања у простору Тузланског кантона за период од 2016. до 2020. године.

II.

Програм мјера за унапређење стања у простору Тузланског кантона за период од 2016. до 2020. године чини саставни дио ове одлуке.

III.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и биће објављена у „Службеним новинама Тузланског кантона“.

Босна и Херцеговина - Федерација Босне и Херцеговине - ТУЗЛАНСКИ КАНТОН	ПРЕДСЈЕДНИК Скупштине Тузланског кантона,
Скупштина Број: 01-02-264-4/16 Тузла, 30.05.2016. године	Сенад Алић, в.р.

485

ПРОГРАМ МЈЕРА

за унапређење стања у простору Тузланског кантона за период од 2016. до 2020. године

Програм мјера за унапређење стања у простору на подручју Тузланског кантона за период од 2016. до 2020. године (у даљем тексту: Програм мјера) базира се на Извјештају о стању у простору за подручје Тузланског кантона за период 2012 – 2014. године (у даљем тексту: Извјештај о стању у простору). Извјештај о стању у простору садржи анализу провођења планских докумената и других докумената од значаја за просторно уређење, оцјену проведених мјера и њихове дјелотворности на планско коришћење простора, на заштити вриједности простора и околице, те друге елементе од значаја за планско уређење простора Тузланског кантона (у даљем тексту: Кантон).

Програм мјера садржи процјену потребе израде нових, односно измјену и допуну постојећих планских докумената, потребу прибављања података и стручних подлога за њихову израду, мјере од значаја за израду и доношење тих докумената, те друге мјере за унапређење стања у простору.

Полазећи од чињенице да Кантон овим програмом мјера обезбјеђује провођење политике просторног уређења засноване на законским начелима, а у складу са Просторним планом за подручје Тузланског кантона 2005. - 2025. године (у даљем тексту: Просторни план Кантона), те Извјештајем о стању у простору, предлажу се следеће мјере: